ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 11 ЛИСТОПАД 1992

No. 11 NOVEMBER 1992

ПРОМІНЬ

Ч. 11 ЛИСТОПАД РІК XXXIII

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Редактор англомовної частини —
Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор — Наталя Макаренко

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXIII NOVEMBER No. 11

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator — Natalia Makarenko

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Publication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Канада 1
Відбувся Конґрес Українців Канади 2
Події в Україні 2
Києво-Могилянська Академія 3
Микола Лисенко 4
Музика Лисенка житеме вічно
Музичне диво просто неба
У старому Києві
Едвард Козак 7
Виставка меблів українських піонерів 8
Василь Іванців — Біле і чорне 8
Співчуття 9
Святкування 66-ліття відділу Союзу
Українок Канади при катедрі св. Івана 9
Даруся Дверничук, Саскачеван, Саск. 10
Поклін нашим піонерам 11
Окружний з'їзд і святкування 20 літ
відділу „Доньки України", Томсон, Ман. 12
Окружний з'їзд, Брендон, Ман. 13
Поправка 14
Відділ Союзу Українок Канади „Барвінок",
Ошава, Онт. 14
100-ліття Гафії Янішевської 25
Цікаві місячні збори, Вінніпеґ, Ман. 27
Громадська нагорода пані Марії Цьоні 28
Поправка 28
Божі пастушки 29
Зігрій калину під вікном
(Вірші дітей школи м. Гнідина) 30
Квіти незабутнім 31, 32

CONTENTS

Honouring our Pioneering Members:
Olga Kohut Uzwyshyn 15
Awards Applications Announced 16
Conference News: Helen Raycheba —
XVII Congress of Ukrainian Canadians ... 17
Recipe Corner: Ollia Waverick 19
Current Affairs: Halyna Melnyk-Marko — Issues
and Commentaries We Cannot Ignore 20
From our Branches: Brandon
Hosts Manitoba Conference 21
Lena (Hryhor) Gulutsan — *"Fleeting
Moments"* 22
Consumer News: Consumer's Credit
Guide 23
Diaries from Internment Camps 23
Health: Ollia Waverick —
On Health and Welfare 24
Promin Press Fund 33
Museum Changes Hours 33

На першій сторінці обкладинки: Микола Лисенко — основоположник новочасної української музики.

КАНАДА

125 РОКІВ КАНАДСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Колонізація Північної Америки Англією і Францією почалась практично одночасно: англійці заснували Джеймставн у Віргінії 1607 року, а французи — Квебек у 1608 році. Головним центром французької колонізації була долина ріки Святого Лаврентія, де почала господарювати хутроторгова компанія „Нова Франція", яка дала назву і колонії. Уже тоді до своїх володінь в цілому французи вживали слово „Канада". У 1663 році було встановлене пряме королівське управління Новою Францією. У 1713 році згідно з Утрехтським миром до Англії перейшла Французька Акадія (перейменована потім в Нову Шотландію), Ньюфавндленд і великий регіон, який прилягає до Гудзонової затоки. Ця територія стала потім монопольним володінням „Компанії Гудзонової затоки". По закінченні семирічної війни Франція втратила всі свої володіння в Канаді, а Англія одержала нову колонію з франкомовним населенням чисельністю більше 60 тисяч чоловік. Королівський указ 1763 року дав новій англійській колонії назву „Квебек" і обмежив її територію долиною ріки Святого Лаврентія. Вироблення умов союзу колоній і територіально-політичного об'єднання великої площі від океану до океану в рамках канадської централізованої держави тривало майже десять років (1864-1873 р.р.). У жовтні 1864 року в місто Квебек з'їхалися 33 представники всіх провінцій (пізніше їх називали батьками конфедерації), вони узгодили 72 резолюції, які потім стали основою канадської конституції. Парлямент Великобританії, щоб не дразнити свого південного сусіда Францію, затвердив у березні 1867 року Акт про Британську Північну Америку, в якому нова держава називалась „Домініьйон Канада" (слово „домініьйон" означало „володіння " і було позичене із релігійного псалма). **Прийняття Конституції 1 липня 1867 року означало народження в Північній Америці нової держави,** в якій встановлювалась парляментська монархія. До складу Канади увійшли на засадах провінцій франкомовний Квебек і англомовні провінції Онтаріо, Нова Шотландія, Нью-Брунсвік. Британська Колюмбія приєдналась до конфедерації у 1871 році, з умовою, що федеральний уряд побудує трансконтинентальну залізницю. Необхідною умовою був викуп у компанії Гудзонової затоки території від Великих озер до Скелястих гір. Умова була виконана. Приєднання до конфедерації у 1870 році провінції Манітоба і в 1873 році острова Принца Едварда завершило територіяльно-політичне об'єднання Канади у її сучасних державних кордонах (Ньюфавндленд приєднався у 1949 році). Сьогодні територія Канади дорівнює 9,976 тис. км^2, чисельність населення 25,610 тис. чоловік. У країні проживають дві основні нації: англоканадці і франкоканадці. А решта — це канадці змішаного походження та декілька десятків етнічних меншостей (найбільші: канадці німецького походження, італійського, українського, голляндського, китайського, скандинавського, єврейського, польського, а також корінне населення — індіянці та ескімоси (інуїти) — вони складають всього два відсотки населення.

Цього року Канада, як держава, святкує своє 125-ти ліття.

Ми, українці, не забуваємо Канади, що завжди давала притулок вихідцям з України в часи економічної чи політичної кризи.

Святкуючи 100-ліття українського поселення в Канаді, ми гідно відзначаємо цей 125-ти літній ювілей Канади.

Ми горді, що живемо в цій демократичній країні, де панують закони рівноправства для всіх її мешканців незалежно від їх расового походження чи релігійного переконання.

Хай же процвітає ця багатонаціональна країна Канада!

О.Г.

(Використано матеріяли з „Галицької старовини" No. 3, 90)

ВІДБУВСЯ XVII КОНҐРЕС УКРАЇЦІВ КАНАДИ

XVII Конґрерс Українців Канади проходив під гаслом „Нова дійсність — нове майбутнє".

Ми не можемо спинитись на докладному перебігу Конґресу. Скажемо тільки, що на Конґресі виступав прем'єр Канади — **Браєн Малруні,** прем'єр-міністер Манітоби **Ґеррі Філмон,** посол України в Канаду — **Левко Лук'яненко** і інші достойні особи з Канади і України.

Уступаючій управі на чолі з д-ром Дмитром Ціпивником була висловлена абсолютарія.

Новим президентом Конґресу Українців Канади великою більшістю голосів було обрано адвоката **Олега Романіва,** мешканця Вінніпеґу. З кінцевої доповіді нового голови можна зробити висновок, що Конґрес Українців Канади буде мати доброго провідника і доброго зв'язкового з Україною.

Визначні особи були нагороджені Шевченківськими медалями за свій великий внесок в громадську працю. Серед них добродійка **Марія Керніцька,** заслужена працівниця на церковному і культурному полі.

Медаллю „Століття" українського поселення в Канаді було відзначено 101 особу. Серед них визначні культурні діячки Союзу Українок Канади: пані **Савелю Стечишин,** в 1989 р. нагороджена орденом Канади, довголітню редакторку „Променя" пані **Наталію Когуську** та пані **Галину Мельник-Марко.**

На Многі Літа дорогі, всіми нами шановані, пані!

О. Г.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

24-го серпня 1991 р. була проголошена, а 1-го грудня підтверджена переважною більшістю голосів, Українська Незалежна Держава.

Державний Центр Української Національної Ради (ДЦ УНР) на надзвичайній сесії вирішив скласти свої повноваження президенту Л. Кравчуку й припинити діяльність ДЦ УНР.

22-го серпня 1992 р. відбулося урочисте передання повноважень ДЦ УНР на руки Л. Кравчуку в присутності членів уряду України.

Патріярх УПЦ Мстислав передав цінні історичні клейноди УНР (реґалії з часів гетьмана Мазепи) голові Верховної Ради І. Плющеві.

Таким чином провід сучасної України став правонаступником Української Народньої Республіки.

В Києві відбулися великі урочисті святкування незалежності при великій кількості людей, прибулих з усіх кінців світу.

І все ж є приводи до тривоги за майбутнє України.

Перша — економічна криза.

Друга — розбіжності в рядах українських діячів.

Народній Рух, що був підпорою влади, розколовся. Щоб зрозуміти, як і чому це сталося наведемо уривок заяви до Малої Ради Руху Михайла Гориня.

„Я брав участь в організації Народнього Руху України та в його керівництві. Сьогодні повідомляю, що складаю свої повноваження як співголова Руху.

Мої зусилля зберегти градиційний Рух як багатопартійну організацію, що консолідує у своїх рядах національно-демократичні сили України в боротьбі за її державність, не увінчалися успіхом. Перемогла лінія на департизацію Руху та його керівництва, що суттєво ускладнило взаємини в крайових організаціях та призвело до відтоку з Руху частини його членів, зокрема засновників.

Новий Рух поволі, але невпинно прямує до однопартійности. І ця тенденція, мабуть, зростатиме. Рух стає організацією з новим політичним обличчям. „Тріюмвірат", обраний з'їздом, розпався. Останнім часом у засобах масової інформації його одноосібно представляє тільки В. Чорновіл.

Будучи за кордоном, у ЗСА та Канаді, я пообіцяв прихильникам Руху в тих країнах ужити заходів, аби повернути йому традиційне багатопартійне обличчя, враховуючи дуже небезпечну ситуацію, яка вимагає консолідації національно-демократичних сил. На цьому наполягали українські громади (зокрема прихильники Руху) США та Канади.

На передостанньому Проводі Руху я виклав плян розв'язання проблеми, але він не знайшов однозначної підтримки.

Таким чином, моє подальше перебування на посаді співголови Руху втрачає сенс. Я цілковито віддамся діяльності в Українській Республіканській Партії, як її голова буду завжди змагати до консолідації політичних сил в Україні." ☞

Всесвітній Форум Українців був радше політичним мітингом ніж обміном думок між Сходом і Заходом.

Не було однозгідности між державниками-незалежниками. Події 1917-1920 років повинні бути нам прикладом, до чого може привести незгода між окремими заслуженими провідниками в державі. Все ж таки на Світовому Форумі Українців прийнято спільний маніфест всіх політичних партій і громадських організацій України і діяспори: „Щоб зберегти здобуту національну незалежність і розбудувати українську державу на демократичних засадах ми повинні об'єднати свої зусилля. Тільки ЄДНІСТЬ допоможе нам осягнути головну мету — забезпечити стабільність держави і добробут всього народу".

2-го жовтня 1992 р. Верховна Рада на своїй сесії голосами 295 до 6 (майже одноголосно) усунула весь уряд разом з прем'єр-міністром Фокіним, який ще перед голосуванням зрезигнував з посади. А тим часом українська громадськість не була задоволина своїм урядом, як і своїм прем'єр-міністром.

Президент Леонід Кравчук (він вибраний народом) буде формувати новий уряд. Як повідомляє преса, на прем'єр-міністра призначено і вже затверджено більшістю голосів в Верховній Раді підприємця з Дніпропетровська Леоніда Кучму.

Віримо, що новостворений уряд буде належно служити інтересам народу.

О. Г.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

У неділю та понеділок, 23 і 24 серпня 1992 р., відбулося в Києві офіційне відкриття Міжнародного Університету „Києво-Могилянська Академія", першого східноевропейського університету, заснованого на початку сімнадцятого століття.

Офіційне відкриття поновленої діяльности Університету „Києво-Могилянська Академія" (УКМА) складалося з трьох частин: вибору й інсталяції Ректора та посвячення приміщень Академії, зустрічі членів Надзірної Ради та Міжнародної Консультативної Ради університету з президентом України, Леонідом Кравчуком, та публічного відкриття УКМА на Контрактовій площі.

В вечірних годинах, 23 серпня, у дворі Академії, традиційним ритуалом Могилянської Академії, було обрано й інстальовано д-ра Вячеслава Брюховецького ректором університету. Після цього, священики української православної й католицької церков довершили обряд посвячення Академії та присутніх на святі.

Наступного дня, перед офіційним публічним відкриттям, у кабінеті Ректора УКМА, відбулася зустріч членів Надзірної й Міжнародної Консультативної рад з президентом України, Леонідом Кравчуком. На цій зустрічі, в якій брали участь члени Рад від західної діяспори — Ю. Шевельов, Я. Розумний, Б. Гаврилишин і Б. Вжесневський, — президент України висловив свою повну підтримку УКМА, включно з передачею університетові колишніх маєтків Могилянської Академії.

Святкування завершилось на Контрактовій площі, перед брамою Академії, на яке прибуло понад сто тисяч людей та делеґатів Всесвітнього Форуму Українців. На святі промовляв Президент України, Ректор університету та представники Надзірної й Міжнародної Консультативної Ради, а Ректор університету вручив Президентові Л. Кравчукові булаву протектора УКМА й диплом першого члена Києво-Могилянського Братства. Під звуки студентського гімну „Ґавдеамус іґітур" та симфонічної оркестри закінчилося це надзвичайне свято, що продовжувалось у дворі Академії при участі найкращих українських зірок України.

Треба відмітити, що в цьому першому незалежному університеті, де викладовими мовами буде українська й англійська мови, згуртувались справжні ентузіясти й ідеалісти, що покинули вище платні й вигідніші посади й перейшли на працю в Академії. Це добірне звено людей, між якими є особи з міжнародним науковим стажем, заслуговує на повну моральну й матеріяльну підтримку всіх сфер українського суспільства й діяспор. У цій інституції повинні формуватись нові професійні кадри, нові вартості й оновлене незалежне мислення. В результаті цього прийде й матеріяльний добробут, як основа тривкого патріотизму.

Українська патріотична й культурна свідомість сьогодні проявляється, із зрозумілих причин, на рівні емоцій, а закріпити її можна тільки всесторонньою освітою — знанням свого й того, що навколо нас. *(я.р.)*

МИКОЛА ЛИСЕНКО

„Фолкльор — це саме життя"

Так розумів великий композитор народню творчість. Народня творчість — першоджерело професійної творчості. Вона була першоджерелом і його творчості.

Микола Лисенко закінчив консерваторію в м. Ляйпциґ (Німеччина), удосконалював оркестровку під керівництвом М. Римського-Корсакова в Петербурзі. Але все своє життя прожив в Києві, тісно пов'язуючи свою професійну працю з громадською діяльністю. 1904 року заснував свою власну музичну школу. Кошти на побудову школи було зібрано передовим тогочасним громадянством.

Це могло статися тільки після святкування його 35-літнього ювілею творчої діяльності, яке принесло йому велику славу.

До громадської діяльності треба віднести організування Шевченківських вечорів, в які включалося широке коло громадянства.

Багато праці приклав М. Лисенко до спорудження і відкриття пам'ятника Івану Котляревському, яке було перетворене в всенароднє свято.

Так само М. Лисенко клопотався і виданням „Словаря української мови" Б. Грінченка. Він вважав, що служити народові — це високий і почесний обов'язок. І цьому народові він присвятив свою музику і своє життя.

Народ не забув його і цього року гідно відсвяткував його 150-річчя від дня народження.

МУЗИКА ЛИСЕНКА ЖИТИМЕ ВІЧНО

Музична громадськість України разом з усім світом широко відзначила 150-річчя від дня народження основоположника української класичної музики, видатного піаніста, диригента, педагога і громадського діяча Миколи Віталійовича Лисенка. З цієї нагоди всюди пройшли ювілейні вечори та концерти, вистави його опер, теоретичні конференції, конкурси тощо.

Великий ювілейний вечір відбувся в Києві. Вступне слово виголосила міністр культури України Лариса Хоролець. З доповіддю про життєвий і творчий шлях Миколи Лисенка виступив доктор мистецтвознавства Микола Гордійчук Ректор Львівської консерваторії, професор Марія Крушельницька розповіла про зв'язки Миколи Лисенка з Галичиною, а композитор, народний артист України Віталій Кирейко поділився з присутніми своїми думками щодо впливу творчості Миколи Віталійовича на його послідовників та наступників. Про патріотичні почуття і святе ставлення жителів села Гриньки до свого геніального земляка тепло і щиро говорив голова сільради Олександер Сіромаха.

Після цього відбувся великий концерт майстрів мистецтв України, в якому взяли участь симфонічний оркестр і хор Державного театру опери та балету України імені Т. Г. Шевченка, Державний заслужений академічний український народний хор імені Г. Верьовки, Державний заслужений академічний ансамбль танцю імені П. Вірського, український фольклорний ансамбль „Калина", Київський камерний хор імені Б. Лятошинського, Камерний оркестр Івано-Франківської обласної філармонії, Народна жіноча хорова капела з Миколаєва, Житомирська міська народна хорова капела „Орея", хор хлопчиків Київської музичної школи-інтернату імені М. Лисенка, а також піаністка Марія Крушельницька (Львів), співаки Володимир Гришко, Роман Майборода (Київ), Лілея Волянська (Канада), Ірина Берлізова (Одеса), Лідія Зайнчківська, Людмила Ларинова та Ольга Калина (вокальне тріо з Черкас), чоловічий вокальний квартет „Явір" і бандурист Костянтин Новицький.

На ювілейному вечорі були присутні Президент України Леонід Кравчук, представники Державної думи, Кабінету міністрів.

Інф. „Культури і життя"

МУЗИЧНЕ ДИВО ПРОСТО НЕБА
ПОЛТАВА

Сонцем української музики здавна називають Миколу Лисенка, геніального композитора, одного з великої когорти полтавців — вірних синів України. За рішенням ЮНЕСКО рік 1992 — лисенківський. Отже, апофеозом народної шани й любові до ювіляра став Всеукраїнський фестиваль, присвячений 150-річчю від дня його народження, що відбувся на Полтавщині 19-12 червня.

Він розпочався на рідній землі великого композитора, у Гриньках Глобинського району. Піснями і хлібом-сіллю зустріли земляки Миколи Віталійовича гостей свята. На сільському майдані його відкрила голова оргкомітету, міністр культури, народна артистка України Лариса Хоролець. Тут же на імпровізованій сцені відбувся концерт, в якому взяли участь аматори Глобинського району та професіональні колективи.

Наступного дня на Співочому полі Марусі Чурай у Полтаві вперше просто неба була показана опера „Наталка Полтавка" — безсмертний твір двох великих полтавців — Івана Котляревського та Миколи Лисенка.

Заключним акордом фестивалю на Співочому полі Марусі Чурай став театралізований концерт, який розпочався „Молитвою за Україну", безсмертним твором Миколи Лисенка. І сам автор, чий портрет увінчав прикрашену сцену, ніби теж слухав свою пісню, оглядаючи ряди шанувальників, що підвелись і стоячи вітали прекрасний твір. Того вечора не раз вставали вони, схиляючись перед виконавцями і щиро вітаючи пісні, що стали своєрідним символом нашого національного відродження, — „Ой у лузі червона калина", „Реве та стогне Дніпр широкий", „Ще не вмерла Україна".

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять усіх, кого забрала друга світова війна, кого скосив голодомор 33-го, кого спопелив Чорнобиль. Звучали „Реквієм" С. Людкевича, „Благослови, душе моя" К. Стеценка... „Благослови, Боже, і наших діточок — майбутнє України, хай ніколи небо над ними не затьмариться" — лунало, як молитва, над полем.

А їх, до речі, так багато прийшло на цей вечір, і так щиро раділи вони святу, так натхненно творили справжнє диво сцені.

„Музична квітка України — у світовому вінку сія" — так називалась композиція, в якій були представлені виконавці і художні колективи Полтавщини (режисер — заслужений працівник культури України А. Жданов). Палкі оплески стихали тільки тоді, коли звучала наступна пісня, хвилюючи присутніх своєю красою, задушевністю...

Лідія Віценя
„Культура і життя"

У СТАРОМУ КИЄВІ

Рік 1912 як у Києві, так і по всій Україні, позначився сумною подією, яка перетворилась у величезну маніфестацію української національної свідомости. Була це несподівана смерть Миколи Лисенка. До революції 1905 року великі маніфестаційні виступи були єдино можливим, хоч теж забороненим, проявом назовні українського життя. Такою то величавою маніфестацією був похорон М. Лисенка.

Умер М. Лисенко нагло в перших днях листопада 1912 року. Ще напередодні смерти був М. Лисенко присутній в українському театрі М. Садовського на виставі п'єси Черкасенка „Жарт життя". Був він, як завжди, повний енергії та планів, і тільки змучений вигляд свідчив про незадовільний стан його здоров'я. Звістка про смерть рознеслася, як блискавка, не тільки у Києві, але й по всій Україні. Знову українська культура зазнала величезної втрати по недавній смерті (1910) Бориса Грінченка.

Ховали М. Лисенка в сумну й непривітливу листопадову неділю десятки тисяч українського громадянства. Участь громадянства на похороні обрахували на більше як п'ятдесят тисяч — на місце вічного спочинку прийшли проводжати великого громадянина всі, хто почував себе, навіть напівсвідомо, частиною-молекулою українського народу.

Напередодні похорону, при перенесенні тіла покійного з його помешкання до Володимирського собору, надзвичайний здвиг народу, що заповнив Благовіщенську вулицю, занепокоїв російську владу, яка не знала, що почати, щоб перешкодити стихійній українській маніфестації. Отож, як перший відрух, поліція не дозволила священикам затримуватись для читання євангелії, не дозволила нести галицько-українській де-

☞

легації срібного вінця на червоній оксамитній подушці, а студентському хорові робилися всякі перешкоди. Попереду йшли учні школи М. Лисенка, несучи віко труни, далі делегати Галичини: депутат галицького сейму о. О. Нижанківський, представник львівського „Бояна" проф. В. Колеса, від „Сокола-Батька" д-р Волошин та проф. Шухевич і інші. А далі представники Наддніпрянщини, хор, духівництво, труна з тілом небіжчика, рідня, а за ними три колісниці з вінцями, серед яких був вінець з трави, зібраної на могилі Т. Шевченка, та вінець з рідного села Лисенка, зроблений із степової трави.

Жалобна процесія, помалу посуваючись, ледве встигла дійти до Бібіковського бульвару, як стало темніти. Запалили смолоскипи, що надавало надзвичайно могутнього вигляду процесії. Після внесення труни до Володимирського собору поліція не впустила всередину нікого крім родини та священиків, і зачинила собор, а кінна поліція очистила площу від народу.

У неділю вранці вже ввесь майдан навкруги Володимирського собору був заповнений народом, так що поліція не могла крізь нього пробратися у собор, і весь розпорядок опинився в руках громадянства. Здається, це був єдиний український похорон, коли поліція залишилась поза громадським ланцюгом та приглядалася збоку.

Після служби Божої похоронна процесія рушила Володимирською, Караваївською й Васильківською вулицями на Байкове кладовище. На цьому українському Пантеоні, що все ще чекає на своїх геніальних будівничих, котрі нададуть йому такого вигляду, на який він заслуговує, був похований теж М. Лисенко, як і багато інших славних наших громадян.

Порядок під час походу процесії тримали студенти, які, взявшись за руки, довгим ланцюгом огорнули навколо чоло походу. Перед трупою йшли делегати з нечисленними вінцями, а за ними йшов об'єднаний хор університету, вищих жіночих курсів та духовної семінарії, під диригуванням О. Кошиця. Хор був так численний, що О. Кошиць ледве міг диригувати настромленою на палицю шапкою.

Перед українським театром М. Садовського, що містився в домі „Общества грамотности", похід затримався. Двері театру були зачинені, а на поверсі крізь відчинені вікна виднів у театральному фойє портрет Миколи Лисенка, вкритий чорним крепом. Заборонений грати на похороні жалобний марш з опери „Гетьман Дорошенко" був виконаний оркестрою театру М. Садовського при зачинених дверях, але відчинених вікнах, крізь які, неначи з підземелля, неслися тихі, сумні звуки маршу. Поліція кинулась до дверей, щоб перешкодити виконанню маршу, але двері були зачинені. Доки поліція дісталася до будинку, марш був виконаний, і тисячі учасників похорону, вислухавши прощальну музику, рушили далі на кладовище.

Ще напередодні М. Садовський звернувся до головних чинників київської поліції з проханням дозволити проводити небіжчика на кладовище з театральною оркестрою, на що була лаконічна відмова: „Никаких деманстраций!". Не вільно було грати на вулиці, але чейже вільно було грати у власному будинку театру, та ще й при зачинених дверях! Так хитро обійшов заборону київської поліції М. Садовський, виконавши, одначе, прекрасний марш, що його написав небіжчик для опери „Гетьман Дорошенко".

На кладовищі із-за пізнього часу лише дехто міг попрощатися з М. Лисенком. Промови в конспекті напередодні похорону були цензуровані київським губернатором.

Промовляли О. Русова, І. Стешенко, проф. Шухевич і О. Нижанківський. Пам'ятаю **надзвичайно цікаву промову І. Стешенка, який говорив про зв'язок М. Лисенка і Т. Шевченка. Один узяв у народу слово, другий пісню, і обидва возвели народне слово й пісню в перлину творчости. Ці два ім'я є фундаментом національної української самостійности й самобуття. Та коли скінчиться будівля цього храму, прийде нарід й поклониться своїм пророкам, а їх імена возведе в храмі безсмертя.**

Під час похорону не обійшлося без інцидентів з поліцією. Отож, коли труну знесли з катафалку, поздіймавши з неї вінки, поліція загледіла, що її вкрито червоною китайкою, а до деяких вінців причеплено червоні стьожки. Негайно поліція зажадала познімати червоні стьожки та червону китайку з труни, вважаючи в цьому прояви революціонізму. Дехто з громадян почав пояснювати, що вкрито домовину червоною китайкою тому, що так велить старий козацький звичай, та й, опріч того, жалобна українська барва не чорна, а червона. „Начальство" не хотіло нічого знати й вимагало віддати всі червоні стьожки й китайку. Так і забрали все це, як трофеї.

Всі ці інциденти не порушили сумної урочистости величного похорону, але другого дня про те, що трапилося на похороні, говорив увесь Київ, і чорносотенні російські газети рознесли відомости про демонстрацію „мазепинців" по всій Росії.

Л. Васильківський
(уривок із спогадів)

ЕДВАРД КОЗАК

Едвард Козак у день свого 90-ліття.

Едвард Козак — мистець-маляр і письменник гуморист. Свої карикатури та малярські твори підписував просто ЕКО (це перші літери його імені та прізвища). Із своїх прожитих 90 років присвятив 70 років літературній творчості і малярству.

Впродовж сорока років редагував популярний журнал „Лис Микита". А хто не читав його гумореcок та фейлетонів „на хлопський розум Гриця Зозулі"?!

Лишив Едвард Козак багато учнів-послідовників. Два його сини Ярема та Юрко — також художники.

Цього року Едвард Козак відсвяткував своє 90-ліття. В „Українських вістях" був написаний репортаж під заголовком: „Едвард Козак — і в дев'яносто козак". Це так на наш погляд, а в Бога все на землі має свій початок і свій кінець: 22-го вересня 1992 року Едвард Козак упокоївся.

О. Г.

З альбома „Село"

Підпарубочий

Сусідки

ВИСТАВКА МЕБЛІВ УКРАЇНСЬКИХ ПІОНЕРІВ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ, ТОРОНТО, ОНТ.

З нагоди ювілейних святкувань 100-ліття українського поселення в Канаді в п'ятницю 6-го червня, в Українському Музею Канади, С.У.К., філія Онтаріо, що приміщується в Інституті св. Володимира в Торонто, відбулося офіційне відкриття унікальної виставки домашнього устаткування наших піонерів, які поселилися на преріях Канади з початком 20-го століття.

Колекцію меблів наших піонерів, поселених в провінціях Манітоби, Саскачевану і Альберти, відшукали і зібрали колекціонери старинних меблів Джон Флемінґ, професор університету в Торонто, і Майкел Рован, знавець історії мистецтва. До комітету виставки входили такі особи: Оля Гамара, Галя Ключко, Іванка Іваночко, Надя Ключко, Таня Марченко, Клавдія Микитюк, Александра Семенюк, Анна Троян, Галя Слонецька, Анастазія Пасерб.

Оля Гамара, голова музею, привітала гостей, між котрими були пані Мирослава та дост. пан Іван Яремко, колишній міністер Онтарійського уряду, д-р Богдан Климаш, куратор східно-європейських програм при канадському Музеї Цивілізації в Оттаві, Еллен Барнз і Кристін Семпсон, представників Міністерства Культури і Комунікації на Онтаріо. Запрошені гості із захопленням оглядали старинні скрині, шафи, столи, лавки та інші речі домашнього устаткування наших піонерів, які колись прикрашували їхні хати.

Галя Слонецька, освітня референтка музею, пояснила ціль цієї виставки, а Майкел Рован підкреслив важливість і вартість збереження старинних річей домашнього устаткування українських піонерів. Пані Семпсон, місцева працівниця при Міністерстві Культури і Комунікації, приятелька Українського Музею в Торонто, дала велике признання музею за його високоякісні та цікаві виставки.

Александра Семенюк, референтка grants детально поінформувала, що музейна управа при допомозі Онтаріо Фолк Арт Кавнсил, п'яти відділів С.У.К. в Онтаріо та окремих жертвенних осіб видала високої якости гарно ілюстрований каталог в українській і англійській мові, який буде тривалою пригадкою спадщини наших батьків для їхніх дітей та співгорожан Канади. Нехай це буде заохотою для всіх нас вишукувати, зберігати і шанувати спадщину наших предків. Каталог можна набути в Українському Музеї і в книгарнях.

Оля Карманін

Зліва: Оля Гамара — голова, дост. Іван Яремко, Мирослава Яремко, сидить Галя Ключко — куратор музею

Василь Іванців

БІЛЕ І ЧОРНЕ

Ой жінка — то зваба, чарівна омана,
Холодне пробудження з сну...
Країна незнана, як Fata-morgana,
Хто знав вас, хто знав не одну...

Троянди блакитні, іранські білі,
Чи пурпуром палять, спивають до дна,
Такі лебедині, дитинно несмілі —
А потім лиш спогад, пустеля сумна...

Конвалії білі розкішного маю
Краплини-перлини і сміху кришталь...
Кому розповісти-повідати маю
Про тугу осінню і жаль?...

Акорди бринять ще, і гомін лунає,
А срібло вже сипле зима,
То мрія співає — ніщо не спиняє,
Нема їй спочинку, і втоми нема...

До редакції прислала
Марія Корчевич

ГРОМАДСЬКА ХРОНІКА

СПІВЧУТТЯ

ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРЕ СПІВЧУТТЯ ГОЛОВІ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ПАНІ МАРІЇ ВОРОНЮК З ПРИВОДУ УПОКОЄННЯ ЇЇ ДОРОГОГО МУЖА **ІВАНА.**

РЕДАКЦІЯ „ПРОМЕНЯ"

СВЯТКУВАННЯ 66-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА.

Сидять: (зліва) Вікторія Криса, Марія Бартко. Джені Стовґрі, Анастасія Лопатка, Параня Калат, Анна Кравець, Джералдін Наконечна, Василина Бойко-Даркович.
Відсутня Стефанія Маґус.

Стоять: (зліва) Леся Івасюк, Анна Токарик, Надія Боднар, Анастасія Шепелюк-Радомська, Софія Василишин, Мирослава Фербей, Катерина Гавриш, Стефанія Ортинська, Іванна Дженис, Марія Прокопів.
Відсутні Анна Звоздецька, Дарія Янда.

СВЯТКУВАННЯ 66-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА

Святкування 66-ліття відділу Союзу Українок Канади почалося Святою Літургією і вдячним Молебним за здоров'я членок 30-го серпня 1992 року. Святочні відправи очолив протоієрей Степан Семотюк в катедральній громаді св. Івана.

Ввечері о 7-ій годині відбулася святочна програма. Заля була святочно вдекорована: на столиках букети літніх квітів, програмки свята в синьо-жовтих кольорах. За столиками сиділи членки і гості. За передніми столами — почесні гості: членки, що мали бути відзначені за 25 і 50 років праці в відділі СУК, бувші крайові голови Союзу Українок Канади, Мирослава Фербей — голова відділу, Василина Бойко-Даркович — голова ювілейного комітету, господиня свята, членки комітету Іванна Дженис і Марія Прокопів.

Господиня свята Василина Даркович попросила протоієрея Семотюка поблагословити свято.

Голова відділу Мирослава Фербей привітала заслужених членок. Привіт від крайової управи Марії Воронюк прочитала Василина Даркович.

За 50 років членства були відзначені: Стефанія Маґус (бувша учителька Садочку) і Вікторія Криса (довголітня працьовита і жертвення членка). Голова відділу Мирослава Фербей вручила їм грамоти.

За 25 років праці в відділі були відзначені: Марія Бартко і Анастасія Лопатка (їх представила Іванна Дженис), а також були відзначені Анна Кравець і Джеральдін Наконечна (їх представила Мирослава Фербей). Цим членкам були вручені грамоти і відзнаки „смолоскип" із ланцюжком — 1992 рік.

Заслужену членку Василину Даркович представила Іванна Дженис, розповіла про її заслуги в відділах Канади і вручила грамоту (25 років праці в різних відділах).

Бувші голови Союзу Українок Канади були відзначені з нагоди 100-річчя поселення українців в Канаді, а це були: Дарія Янда, Софія Василишин, Анна Токарик, Анастасія Шемелюк-Радомська, Анна Звоздецька, Леся Івасюк і Надія Боднар. Всі вони отримали картку-побажання і відзнаку сторіччя.

Ансамбль „Намисто" під керівництвом пані Новольської проспівали п'ять народніх пісень із сольо-співом Лілеї Крив'як.

Господиня свята, Василина Даркович подякувала управі відділу, комітетові свята і всім учасникам цього цікавого вечора. Протоієрей О. Фляк прочитав молитву, господарський комітет подав перекуску.

До ювілейного комітету входили: Василина Даркович — голова, Катерина Гавриш, Іванна Дженис, Стефанія Ортинська, Марія Прокопів і голова відділу Мирослава Фербей, як дорадниця.

Леся Івасюк

ДАРУСЯ ДВЕРНИЧУК
САСКАТУН, САСК.

Даруся є донечкою Івана і Ольги Дверничук зі Саскатуну. Цього року успішно закінчила College of Commerce, тепер працює в банку коло комп'ютерів.

Даруся є цікава дівчина. Вона любить українську мову: вона говорить, читає і співає нею. Вона співає в церковному хорі і в хорі „Ластівка".

Вона вже два рази відвідала Україну (має там родичів по татові). Дуже сподобалась Дарусі Україна, хоч люди там і бідні, за те веселі і дуже раді гостям з Канади. Даруся горда, що могла спілкуватись рідною мовою.

Побажаєм Дарусі доброго успіху в житті. Нехай Бог поблагословить її добрим здоров'ям!

Приятелька

ПОКЛІН НАШИМ ПІОНЕРАМ
ВІННІПЕҐ, МАН.

В днях 25 і 26 -го вересня цього року відбувся в Вінніпезі, Ман. Провінційний З'їзд СУС, який проходив під гаслом „Поклін Нашим Піонерам".

Реєстрація делеґатів і гостей на цей з'їзд, відбулася в п'ятницю 25-го вересня о год. 7:00 ввечері в авдиторії українського православного собору Святої Покрови.

На програмі З'їзду, окрім офіційного відкриття, коротких привітів від представників провінційних і крайових управ складових організацій СУС, була також концертова частина, про яку я хочу декілька слів написати.

Цю концертову частину приготовив культурно-освітний комітет громади Св. Покрови.

МОНТАЖ СТОЛІТТЯ, який з великим успіхом був представлений на сцені в 1991 році, було рішено ще раз повторити під час цьогорічного Провінційного З'їзду СУС.

Монтаж Століття — це надзвичайно цікаві спогади українських піонерів з їх перших років життя в новій країні — Канаді. Розповідали їх з великим відчуттям пані Марія Зайцев, Оксана Бондарчук, пан Василь Литвин і Василь Балан. На тлі оповідань пересувались живі дії на сцені. Під проводом Ірки Балан і Валі Шевель ролі грали молоді батьки, діти і молодь.

Одночасно на екрані були висвітлені прозірки, які були тісно пов'язані з темою оповідань. Час від часу в цю живу картину вплітався чудовий спів мішаного хору, яким дириґувала пані Дебра Прокопчук. Все це творило нерозривну цілість.

Перед очима глядача пересувались, картина за картиною, цікаві події з перших років життя наших піонерів на новій „обіцяній" землі. Перша весна на чужині й праця на полі, корчування диких лісів, перші жнива, зібрання плодів, які зродила тяжкою працею оброблена земля. Перші родинні й громадські переживання: будування своєї церковці і перші весілля, похорони й хрестини. Перша довга, яка, здавалось, ніколи не закінчиться, зима з сильними морозами. Перше зимове свято Різдва в своїй новій хатинці після довгих років проживання в землянці. Ціла, ця добре продумана інсценізація, знову й цього вечора увінчалася великим успіхом.

Мені і всім тим, котрі про життя українських піонерів знають тільки з історії, Монтаж Століття створив в душі велике переживання і, рівночасно, ще більше зміцнив любов і пошану до наших українських піонерів, перших поселенців у Канаді, котрі будували культурно-репігійне життя, котрі своєю тяжкою працею внесли великий ☞

вклад в розбудову їх прибраної батьківщини — Канади.

Цей МОНТАЖ СТОЛІТТЯ — надзвичайно цікаво опрацювали членкині культурно-освітнього комітету при Соборній Громаді, пані Марія Зайцев і пані Людмила Онуфрійчук. Їм за це належиться велике признання, як і всім тим, котрі брали участь у цій програмі.

Пані Марія Зайцев на закінчення сказала: „Згадуючи перших поселенців у Канаді, пригадаймо собі тих перших будівничих наших українських православних церков, інститутів, народніх домів і схилімо голови перед їх світлою пам'яттю, складім їм — першим піонерам щиру подяку за їх труд у розбудові українського культурного життя в Канаді. Згадаймо їх добрим словом за їх жертвенність, трудолюбивість, твердість духа, за велику невмирущу любов до своєї святої української православної церкви й українського народу. Продовжуймо й зберігаймо цінні, багаті змістом і красою традиції наших батьків, щоб смолоскип, який палав жевріючим полум'ям в їхніх руках, освічував нам і нашим дітям дорогу життя і праці, як на рідних землях України, так і в гостинній, Богом береженній, придбаній батьківщині Канаді, яка не відмовила нам притулку в часі нашої потреби".

Піснею Століття хор закінчив програму.

Лети наша пісне, лети гень лети!
Лети в Україну (вільну, незалежну) в зелені садки!
Лети наша пісне, лети поспішай!
Від рідних канадців привіт передай!

Лети наша пісне, лети до мети!
Де зелень, Карпати, де Київ, Дніпро,
Вони всі нам рідні, хоч сто літ пройшло!

добр. Марія Гнатів

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД І СВЯТКУВАННЯ 20 ЛІТ ВІДДІЛУ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ"

ТОМСОН, МАН.

13-го вересня 1992 р. відбувся Окружний з'їзд, а разом з цим і святкування відділом „Доньки України" свого 20-ти ліття.

Відділ Союзу Українок в Томсон нараховує всього 10 членок. Число членок постійно міняється, так як міняється і населення через зміну економічних обставин цього гірничого міста.

На запрошення голови відділу Єлисавети Козаківської гостями з'їзду були: Соня Бейзик — голова провінційної управи Союзу Українок Канади на Манітобу, Павліна Іґнаш — попередня голова провінційної управи, Олена Ґерреті — голова відділу ім. Лесі Українки в Вінніпезі та Олена Гринь — редактор журналу „Промінь".

Після служби Божої, яку в цю неділю служив о. Божик (Богослуження відбувається в Томсон тільки один раз в місяць), відбулась офіційна частина свята в церковній залі.

Голова відділу „Доньки України" в Томсон привітала членок і гостей з'їзду. З'їзд привітали о. Божик і гості від других відділів.

Провінційна голова Соня Бейзик привітала відділ з 20-ти літтям, сказала про значення таких окружних з'їздів в праці цілої організації Союзу Українок Канади, про дружню співпрацю, яка мусить існувати між членками і між відділами.

Олена Гринь була гостем-промовцем на з'їзді, говорила про журнал „Промінь" (що в кого болить, той про те й говорить). Вона підкреслила, що в журналі старається повсякчасно підкреслити цей рік 100-літнього ювілею поселення українців в Канаді. Це видно з обкладинок журналу (див. червень, ч. 6, 1992 — постать лісоруба, липень-серпень, ч. 7-8, 1992 — очищення жінками поля), а також з дописів про піонерів, дописів самих піонерів чи референток окремих відділів. Дуже сподобався присутнім вірш піонера Дмитра Шувери, надрукованого в ч. 6, 1992, який прочитала їм редакторка. На кінець Олена Гринь поздоровила відділ 20-ти літтям та побажала всім доброго здоров'я і успіхів в праці.

Вечором всі присутні на з'їзді (включаючи і о. Божика) ще раз зібралися докінчувати смачний і багатий обід, яким щедрі членки відділу „Доньки України" гостили нас.

Щирою товариською гутіркою закінчилось цього вечора святкування.

Присутня

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД

БРЕНДОН, МАН.

30-го серпня цього року в м. Брендон відбувся окружний з'їзд. Прибули членки з Сенді Лейк, Мензі, Овкбурн і Давфин.

З Вінніпеґу крім Провінційної голови і делеґаток приїхав хор з собору Св. Покрови, який співав Літургію в церкві Св. Духа. Цим хором керує талановита дириґентка Орися Мельник. Всі делеґатки з'їзду були присутні на Літургії, яку служив о. Божик, всі насолоджувалися чудовим співом хору Св. Покрови.

По Богослуженні всі перейшли до святково прибраної залі, де відбувався з'їзд.

З'їзд почався вступним словом провідниці і господині з'їзду Ґладіс Вортінґтон. Світлим струмочком вливалася мелодія гімну Союзу Українок Канади, під звуки якого були внесені прапори окремих відділів Союзу Українок.

Перше слово мала Віра Пестик, заступниця голови відділу ім. Лесі Українки в Брендоні. Вона звернула увагу присутніх на оформлення стіни в залі, де з блакитно-жовтих квітів стояли цифри „100" (століття українського поселення в Канаді) і „65" (65 літ від заснування Союзу Українок Канади). Під цими цифрами красувався наш національний прапор. Поряд з ним — канадійський прапор під цифрою „125", викладеною червоно-білими квітами. Це — 125 років від заснування Канади.

Пані Пестик привітала гостей, побажала доброго здоров'я та закликала до успішної праці з'їзду.

Після цього були привіти. Почесними гостями на з'їзді були мер міста Брендону Річард Бороцик з дружиною та редактор „Променя" Олена Гринь.

Мер Річард Бороцик привітав присутніх гостей, при цьому підкреслив, що він гордий свого українського походження.

Редактор Олена Гринь розповіла про працю „Променя", про його завдання і потреби.

Пані Бейзик, голова Провінційної управи, в своєму слові підкреслила важливість окружних з'їздів для ознайомлення з працею в відділах.

Змістовні виступи були і інших представниць відділів, як Марії Зайцев, Зені Станіславської і інших.

Після цього пані Віра Пестик закликала присутніх представників відділів і окремих членок скласти пожертви на організаційний і на стипендійний фонди. Підкреслила важливість фінансової підтримки, бо фінансова база дає основу для праць жіночих товариств. Завдяки товариствам Союзу Українок Канади ми змогли культурно зрости і розвиватись. І тому на з'їздах лунають українські пісні і українська „чарівна і запашна" мова (за українським письменником Романом Завадовичем).

Наші піонери засіяли зерна української культури, які культивувались і виростали. Завдяки їм, цим піонерам, ми маємо добробут і признання своїх співгромадян, і вдячність громадян нашої незалежної України за збереження культури і історії.

Свій виступ пані Віра Пестик закінчила таким віршем:

„І звучать по всій Вкраїні в кожній хаті,
В кожнім серці пісні звуки...
І та пісня Херувимська за мільйонів
Стала руки.
Пісня тая невмируща в нас зосталась
І голосить: **„Ще не вмерла"**
Прапор нам наш не вломався,

☞

Правда наша не угнулась
І уста наші голосять: „Ще не вмерла".

З'їзд закінчився співом „Ще не вмерла".

Присутня

На організаційний фонд склали пожертви: відділ ім. Лесі Українки, Брендон — $50.00; відділ ім. Лесі Українки, Давфин — $30.00; Оля Ковальчук, Вінніпеґ — $25.00; по $20.00 — відділ ім. кн. Ольги, Вінніпеґ; Соня Бейзик; Олена Гринь; Віра Пестик, Брендон; А. Антонюк, Брендон; відділ ім. Лесі Українки, Овкбурн — $15.00; по $10.00 — М. Чвалюк, Мензі; М. Тузик, Давфин; П. Іґнаш; А. Шевель; М. Кутна; по $5.00 — відділ ім. Л. Українки, Мензі; М. Андрейчук; Є. Білич; Р. Грицай; А. Юрій; А. Бігун; К. Шпит.

На стипендійний фонд: відділ ім. Л. Українки, Брендон — $50.00; відділ ім. кн. Ольги, Вінніпеґ — $20.00; по $10.00 — відділ ім. Л. Українки, Давфин; А. Грицай, Овкбурн; П. Іґнаш; А. Музичик; відділ ім. Л. Українки, Мензі — $5.00.

ПОПРАВКА

Увага: О. Гринь

У ч. 10 за жовтень 1992 р. ви подали наш 50-літній ювілей (Олі і Николи Стручинських). То було непорозуміння, і, може моя провина.

„Наш племінник, його дружина Джолін, і їхні доні" (одну доньку лише вони мають).

„гостили нас у їх домі вечерею. Пізніше прибула і інша родина на торт і каву" (лише найближча родина — сестра, шваґер, племінниця з чоловіком із родиною). Не було сусідів ні знайомих. Нарікають інші, чому вони не були запрошені.

Прошу поправити і підкреслювати. Племінник **„Петрусь Богоніс"**.

З пошаною
Оля Стручинська

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ „БАРВІНОК"
ОШАВА, ОНТАРІО

Перший ряд (зліва): Катерина Чередарик (90-літня членка, упокоїлась 28 липня цього року), Михайлина Ґонта (касирка), Оля Меникс (секретарка), Валентина Холонюк (голова), Марія Григоренко (заступниця голови), Оля Куць (фінансова секретарка).

Другий ряд: Надя Климків, Тамара Неліпа, Ольга Горегляд, Леся Миносора, Павліна Біл, Галина Плішка, Анна Бейковська, Анна Стезик, Наталя Давдз.

Третій ряд: Ліса Прусинська, Анна Дутчак, Таня Фабриціюс, Орися Лисик, Петруся Ревел, Боні Омелянчук, Христина Просер, Маріанна Бобко, Кароля Шевчук, Ніна Котелко, Маріяна Шолдра, Даяна Омелянчук.

Неприсутні: Ніна Деркач, Ґеня Маґа, Олена Маляренко і донька Олена, Орися Садова, Джоанна Стирджис, Марія Добко, Ірина Дрозвик, Марія Клим, Йозефа Гершія і Анна Брукс.

ENGLISH SECTION

HONOURING OUR PIONEERING MEMBERS

The following is a continuation of our Ukrainian Centennial series of profiles on our U.W.A.C. pioneering members, submitted by the Lesia Ukrainka Branch in Winnipeg.

OLGA KOHUT UZWYSHYN: UKRAINIAN PIONEER ACHIEVEMENT

Olga Kohut Uzwyshyn has dedicated her life to the establishment, building, and preservation of the Ukrainian Church and Ukrainian life in Canada.

Born on April 12, 1907, Olga was raised in the village of Staromischyna in the Province of Skalat near the city of Ternopyl in Ukraine. She arrived in Canada on April 16, 1926 — alone and without friends or family. She found employment first in Winnipeg at Canada Packers and then at the Hudson's Bay Company, working in the meat-packaging industry. From 1931 to 1986, along with her husband, John, Olga was the owner of a general store, "The Village Food Store", in St. Boniface.

Olga's endeavours were centered around the education and cultural upbringing of her children, grandchildren and great-grandchildren. In her spare time Olga was a key contributer to and builder, with her husband John, of the St. Boniface Chytalnia Prosvita, Taras Shevchenko Branch (1928) and of the St. Boniface Ukrainian Co-operative (1937).

In St. Boniface Olga served as secretary and controller and president of the Lesia Ukrainka Women's Organization. Later she served as president, secretary and treasurer of the Sobor (St. Mary the Protectress) Women's Sisterhood Organization and was a 25-year member of the U.W.A.C. at Sobor (1961-1986). While on the executive of the Sobor parish, Olga was instrumental in bringing Metropolitan Ilarion to Canada and later received an award from Metropolitan Andrew for her contribution to the cultural and religious life of Ukrainians in Canada. Olga also served as a member of the St. Boniface U.N.F. and as a member of the Ukrainian Fraternal Society.

OLGA UZWYSHYN

Olga Kohut Uzwyshyn exemplified the spirit of the Ukrainian pioneer — dedication, unselfishness, hard work and vision for a better future for her family. Her work for the Ukrainian community sur-

Continued on page 16

Honouring our Pioneers
continued from page 15

passed holding positions or awards with the committees her efforts helped to establish. Her concern was for the unity and well-being of Ukrainians in a time when our people needed her help the most.

During the Depression of the 30's Olga helped feed and clothe so many people that the name "Uzwyshyn Grocery Store" became known to Ukrainians across the Prairies for its unselfish generosity. With her husband John, Olga was also instrumental in the establishment of the St. Boniface Ukrainian Co-operative, donating supplies from their store, money for people's membership fees, and also helping with the construction of the Co-operative.

Olga also volunteered her time for the Red Cross, sewing workclothes for soldiers going off to war to defend Canada, the country of which she was so proud. She also did not forget her homeland and helped to organize the donations of parcels to the people of Lviv and Ternopyl from the sisterhood at Sobor.

Upon first arriving in Winnipeg, Olga joined the St. Boniface Chytalnia Prosvita Choir under the direction of Peter Andrusyshen. She performed in numerous Ukrainian plays, including "Bondarivna" and "Tam de Volya Krevavim Tsvitom Zatsvela". Olga went on to organize concerts in which not only she but her children and grandchildren participated. She spent countless hours organizing, planning and orchestrating numerous annual Taras Shevchenko, Ivan Franko, and Lesia Ukrainka concerts, teas at church and a multitude of cultural social gatherings.

As a senior she has participated in her daughter's mandolin and bandura orchestra, is presently involved in the senior's program founded by her daughter - Halia Balas, at Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral, and has been involved in storytelling for the Ukrainian bilingual students at R. F. Morrison Elementary School which her great-grandchildren attend.

Throughout her life, Olga Kohut Uzwyshyn has given unselfishly for a cause that is always foremost on her mind — the growth and development of the Ukrainian Orthodox religion, culture and traditions in Canada. She continues to give her love, moral support and guidance to her family and community. Many sacrifices were made in Olga's own life in terms of education and time for her own personal growth and development and, in this way, Olga's life typifies the true Ukrainian-Canadian pioneer spirit.

Through the hard work of this Ukrainian Canadian pioneer, the foundation for future generations of Ukrainian Canadians has been laid.

— submitted by Mira Uzwyshyn
Winnipeg

AWARDS APPLICATIONS ANNOUNCED

The Ukrainian Resource and Development Centre at Grant MacEwan Community College in Edmonton has announced it is now accepting applications for five $500 awards in the following categories: writing, video arts, museum programs, performing arts, and educational exchange.

The application forms and guidelines for applicants are available from the URD Centre.

The awards are:
(1) William and Mary Kostash Award for Film and Video Arts ($500);
(2) Anna Pidruchney Award for New Writers ($500); Royal Canadian Legion, Norwood Branch #178 Awards for
(3) Museum Programs ($500);
(4) Ukrainian Performing Arts ($500);
(5) Educational Exchange ($500).

The application deadline is November 30, 1992. For more information write to: Ukrainian Resource and Development Centre, Grant MacEwan Community College, P.O. Box 1796, Edmonton, Alberta T5J 2P2 or phone (403) 483-4474.

XVII CONGRESS OF UKRAINIAN CANADIANS

Ukrainians Celebrate 125 Years of Canadian Confederation, 100 years of Ukrainian Settlement in Canada and the First Anniversary of the Independence of Ukraine

The 17th Congress of Ukrainian Canadians was held in the city of Winnipeg, Manitoba, at the Westin Hotel, October 8-11, 1992. There were 396 registered delegates and 36 guests.

Under the slogan, "New Reality — New Future", the official opening of the Ukrainian Canadian Congress began with a short but impressive commemorative service attended by veterans of the Ukrainian Insurgent Army (UPA) in recognition of its 50-year existence. Banners were carried into the ballroom and placed at the back of the room where they remained for the duration of the congress. The service ended with bugler sounding the "Last Post."

Dr. Dmytro Cipywnyk, President of the Ukrainian Canadian Congress (UCC), gave a full report of the activities of the UCC in the last three-year term — and they have been impressive. He is to be commended for his leadership in putting Ukrainian-Canadians "on the map" in Canada.

Among the many achievements are the establishment of the Information Bureau in Ottawa; the regular contacts with Members of Parliament which contributed to the early recognition of Ukraine as an independent state by the Government of Canada; the establishment of a consulate, and later, an embassy in Kyiv; the arrangement for Leonid Kravchuk, President of Ukraine, to visit Canada in an official capacity; the task of providing and financing an embassy of Ukraine in Canada.

At the same time, the various committees of the UCC were working at top speed on their many undertakings and the Provincial Councils were celebrating the Centenary of Ukrainian Settlement in Canada across the country. These were busy and momentous years in the lives of all members of the Ukrainian Canadian community. Dr. Dmytro Cipywnyk deserves great credit and abundant gratitude for the accomplishments of the Ukrainian Canadian Congress during the six years of his presidency.

One of the highlights of the Congress was the Centennial Medal Awards presentation, made at the Centennial Dinner on Friday, October 9, 1992. The Hon. Gary Filmon, Premier of Manitoba, gave the keynote address.

The awarding of the medals and scrolls was very informal. Ihor Shawarsky (of the UCC) read the names of the one hundred recipients in alphabetical order and Nadya Kostyshyn-Bailey (of the Ukrainian Centennial Commission) handed them out. There was no ceremony and no indication whether the award was granted posthumously or to the living.

Pesonally, I was very disappointed. I expected a grand and beautiful Souvenir Book containing photos and biographies of the one hundred men and women, and highlighting the important accomplishments and achievements of Ukrainians in the past one hundred years in Canada. This Souvenir Book was to be the history of our brightest and best in the Ukrainian Canadian community in all fields of endeavour: in the professions, in politics, in religion, in literature, in arts (music, dance and drama), in sport, in prestigious government appointments, in the beginnings of periodicals, institutions and organizations that have survived to this day.

The Award Criteria of the Canadian Centennial Commission was excellent on all points. The Recognition Committee consisted of four men and one woman; perhaps there should have been more members on this committee. Perhaps the problem lay in depending on nominations from the community at large. To rely on the time, effort, memory, mind-set and good will from individuals across the country is truly expecting too much. As a result, important persons were omitted from the honouree list.

The opportunity to have a complete record of Ukrainian high achievers in Canada in the past century is gone forever. To me, it was a sad ending to a celebration that began with such high promise.

There was much discussion regarding the approaching referendum on October 26, 1992. Concern was expressed about Sections 2 (1) (d) and 2 (1) (e) of the constitutional proposal which state: 2 (1) (d) Canadians and their governments are com-

Continued on page 18

U.C.C. Congress
continued from page 17

mitted to the vitality and development of official minority communities throughout Canada. This means that the resources of the federal and provincial governments are put in support of this section. It states that Canada is an officially bilingual country and includes culture and a myriad of other undefined aspects.

2 (1) (e) states that Canadians are committed to racial and ethnic equality in a society that includes citizens from many lands who have contributed, and continue to contribute, to the building of a strong Canada that reflects its cultural and racial diversity. Note that there is no reference to governments and so there is no requirement to provide any resources for implementation of the goals outlined.

The referendum vote will be over by the time this article is published and we shall know what lies ahead.

The Charter of the Ukrainian Canadian Congress was discussed at length along with proposed amendments. Category 3 (a) consists of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Ukrainian Self-Reliance League of Canada, Ukrainian National Federation of Canada Inc., Canadian League for the Liberation of Ukraine and the Ukrainian Canadian Professional and Business Federation, the so-called "Big Five". Any organization which wishes to become an organization under Category 3 (a) shall make an application in writing to the Presidium of the UCC. Such application shall be approved only by a majority vote of the Presidium and the unanimous consent of all existing organizations from Category 3 (a).

Apparently there are organizations that wish to join the UCC but their applications have been vetoed by the "Big Five". Complaints were voiced about the state of democracy in the UCC, some delegates made urgent appeals for a democratic charter, against monopoly and the right to keep out other groups, while others pointed out the irony of the slogan, "New Reality — New Future."

Other speakers touched upon the lack of democracy in the UCC. A motion was presented that the newly-elected Executive of the UCC study its Charter to match the democratic system in Canada. It is no longer acceptable to treat women in a patronizing manner. Ways must be found to include women and young people in the decision-making process.

The Right Honourable Brian Mulroney, Prime Minister of Canada, addressed the delegates in the afternoon of October 10. His main theme was to ask for a "Yes" vote in the October 26 referendum. Ihor Broda took the opportunity to voice the concern of Ukrainian Canadians regarding the equality clauses in Sections 2 (1) (d) and 2 (1) (e). Mr. Mulroney assured him, more or less, in so many words, that the clauses could be changed.

The Prime Minister was then asked for official recognition that the internment of thousands of Ukrainians during the First World War was wrong and that they deserved some redress. Mulroney promised that something would be done sometime. As Lubomyr Luciuk, Director of Research for the Civil Liberties Commission remarked, "These same promises have been made for years."

The Hon. Levko Lukyanenko, Ambassador of Ukraine to Canada, addressed the delegates at the Confederation and Independence Banquet on October 10. He urged the gathering to pay attention to young people so they do not leave our organizations. It is easy to lose a generation as he well knows. The goal in Canada should be to save our ethnicity.

The Ambassador thanked the Ukrainian Canadian Congress for providing an embassy for him in Ottawa. A residence is still required. Ukraine cannot afford embassies in many countries and he is grateful to the Ukrainians in the diaspora for assistance in that regard. He apologized for any critical comment he might have made but it was with the best intentions.

The Shevchenko Medal Awards were presented at the Thanksgiving Luncheon on Sunday, October 11.

The Installation of newly-elected officers of the Ukrainian Canadian Congress was also held at the Thanksgiving Luncheon. Oleh Romaniw, a Winnipeg lawyer, was elected President of the UCC for the next three-year term.

The 1990s have been a watershed in the lives of organized Ukrainian Canadians. Ukraine became independent and, after initial help from Canada, the people of Ukraine will have to develop their country in their own way.

Meanwhile, the multicultural policy in Canada is being undermined and there is great need for the Ukrainian community to become involved in constitutional affairs. The Ukrainian Canadian Congress has a good record and it will rise to the challenge.

— submitted by Helen Raycheba
Toronto

RECIPE CORNER

Editor's Note:

We have received numerous requests for a monthly "Recipe Corner" in the English section of Promin, however, we have not been able to find someone with culinary skills who is willing to write this on a regular basis. Therefore, we will publish recipes and food tips whenever possible, as our readers are able to provide them (as does Ollia Waverick in this issue). We welcome others to share their ideas and also invite readers to send us any special requests for particular recipes they would like to have published.

ALMONDS (unsalted) — You'd be hard pressed to find a healthier, more portable protein snack. Almonds offer magnesium, which your heart needs to function properly; calcium, for your bones; and plenty of vitamin E, a nutrient touted for its disease-fighting prowess.

From *"The Edgar Cayce Handbook for Health Through Drugless Therapy"*, I quote the following:

"And if an almond is taken each day and kept up, you'll never have accumulations of tumours or such conditions through the body."

Usually Cayce recommended that one should eat two or three almonds each day. Those who would eat two to three almonds each day would never fear cancer.

ALMOND SOUP

1	small potato, finely sliced
3 to 4	spring onions, finely sliced or
2-3 slices	ordinary onion
3 to 4	stalks celery, finely sliced
3 c.	chicken or white stock
1	small bay leaf
3 to 4	sprigs of parsley
1/2 — 3/4 c.	almonds
2 tbsp.	butter
1 tbsp.	flour
	salt and pepper
1 pinch	mace
4-5 tbsp.	heavy cream

Put potato, onions and celery in pan with stock, bay leaf, and parsley. Simmer gently, with lid on until potato is tender.

Meanwhile, pour boiling water on almonds; let stand a few minutes. Drain; pop almonds out of skins. Reserve 10 or 12 whole almonds for garnish; chop or finely grind remainder. This can be done in an electric blender, but a little stock should be added to liquefy it slightly. Add to pan; cook for 20 minutes. Remove bay leaf; pour into blender. Blend slowly until smooth.

Melt butter. Add flour; stir until smooth, off heat. Add soup slowly, stirring until smooth. Bring to a boil, stirring constantly. Add salt, pepper and mace.

Sliver remaining almonds; brown slightly in oven. Sprinkle with a little salt. Add spoonful of cream to each soup cup. At the last moment, sprinkle on almonds.

ALMOND MAYONNAISE

To one cup stiff mayonnaise, add one cup whipped cream, and 1/4 cup each of chopped maraschino cherries and slivered almonds. This sauce recipe is particularly delicious with fruits, especially pineapple.

ALMOND AND DATE BROWNIES

2/3 cup	flour
1/2 tsp	baking powder
1/4 tsp	salt
1/3 cup	butter or margarine
2 squares	baking chocolate (semi-sweet)
1 cup	sugar
2 eggs	beaten
1/2 cup	chopped almonds
1/2 cup	chopped dates
1 tsp	vanilla

Preheat oven to 350 degrees (F). Grease an 8" square pan. Sift flour, baking powder and salt together. Melt butter and chocolate in the top of a double boiler or microwave. Add sugar to eggs, beat well. Add butter and chocolate, stir in flour, add almonds, dates and vanilla. Turn into pan. Bake 25 minutes. Cool in pan. Cut into bars or squares.

— submitted by Ollia Waverick
Surrey, B.C.

ISSUES AND COMMENTARIES WE CANNOT IGNORE

Recently, geneticist David Suzuki, analyst of social and environmental issues, wrote about the male-dominated macho worlds, in which the environment is exploited with little thought of the long-term costs and consequences. He emphasized that women as a group are far more sensitive than are men to the environmental problems afflicting their children, the poor, workers in general, and people in developing nations.

Suzuki states that the "traditional" role of women provides a perspective that stresses nurturing, family, co-operation, sharing, and concern for the long-term effects of current actions. Women understand in a profound way that their children's future must not be compromised by immediate demands of the economy, profit or power. Women are the critical element in the environmental movement both for their perspective and their lack of vested interests in the current power structure.

He cautions that as the world undergoes unprecedented change, our lives and knowledge about our surroundings have become increasingly fractured into disconnected fragments that shatter our links with the past and the future. We are in the midst of an unprecedented and catastrophic increase in human numbers, technological power and ecological destruction that cannot continue. The garbage output, tropical rain forest destruction, number of cars, toxic pollution, planes, computers, chemicals, are enormous and nothing can continue at this rate of change. Future generations of people, if any remain, will curse us for our shortsightedness.

In the past few years environmental organizations have been trying to alert our attention to the need for monitoring global changes, to encourage conservation and foster world health and international co-operation. Today's issues were presented and discussed at the United Nations Conference on Environment and Development which was held in Rio de Janeiro, Brazil. Some of the issues included population growth, over-consumption, species extinction, and atmospheric change, among others. It was noted that by 1998 the total world population will hit 6 billion, and by 2050 there could be 10 billion of us.

THE OZONE STORY

Although CFCs (chloroflourocarbons) were invented in 1930, it was as late as 1974 that link between CFCs and ozone layer destruction was first discovered. In 1985, the ozone 'hole' was discovered over the Antarctic. Many nations signed the Montreal Protocol in 1987 to cut CFCs by 50% by 1999.

In 1992 a chlorine cloud was found over North America, raising fears of more destruction of the ozone layer. As the layer thins, more ultraviolet radiation gets through to Earth.

The radiation can cause skin cancer, eye damage, and weaken the immune system. It is wise to protect yourself against the sun with hats, sunglasses, and sunblock.

More than 47,000 Canadians will learn they have skin cancer this year. Another 3,100 will develop the deadly form malignant melanoma, and some 540 will die from it.

Every day, depletion of the ozone layer is accelerating.

WHAT WE CAN DO FOR OUR ENVIRONMENT

Some practical suggestions:

- Avoid disposable plastics.
- Food packages should be biodegradable or recyclable.
- Use a sturdy shopping bag or take your plastic bags back to the supermarket.
- Boycott over-packaged goods.
- Recycle newspapers, bottles, and cans. Many farmers will appreciate egg cartons. Magazines can go to shut-ins, hospitals, waiting rooms.
- People with gardens can compost.
- Decrease the need for new dumps by creating less garbage. We are producing enormous amounts of garbage at accelerating rates.

We can't continue to avoid responsibility for the way in which we all live or avoid the negative effects our habits have on health and happiness. Every little bit helps but we also must realize the magnitude of the overall problem.

Continued on page 21

Issues and Commentaries
continued from page 20

We quote from a commentary in "Human and Ecosystem Health", a publication of the Canadian Public Health Association:

"It is commonly argued that the "causes" of global ecological changes are overpopulation and/or our techno-industrial society... this is an over-simplification. The real culprits are human attitudes and values. We all want a reasonable standard of living."

"But the industrialized north has taken more than it needs, it has been greedy and left only the crumbs for the huge numbers in developing countries. Even worse, we now question the aspirations of the developing countries to reach standards of living that we have come to expect."

PEST MANAGEMENT ALTERNATIVE OFFICE

A new initiative has been established at the recomendation of the Pesticide Registration Review and funded under the federal Green Plan. Focus will be placed on national efforts to:

(1) develop and heighten awareness of ecologically sound pest management strategies that reduce health and environmental risks;

(2) reduce dependence on pesticides;

(3) promote measures that encourage only minimum use of presently registered pesticides. (Information received from Agriculture Canada.)

— submitted by Halyna Melnyk-Marko
UWAC Chairman Ecology.

Sources: The Environment
"Toronto Star" Mar. May, 1992.
"Montreal Gazette" Jan. 12th, 1992.

FROM OUR BRANCHES

BRANDON HOSTS MANITOBA CONFERENCE

The Manitoba District Conference of the Ukrainian Women's Association of Canada was held on Sunday, August 30, 1992 in the Ukrainian National Home in Brandon.

District members from Sandy Lake, Menzies, Oakburn, Dauphin and Brandon attended as well as 47 guests from Winnipeg and special guest from Edmonton, Evelyn Levenick — Charter President of the Lesia Ukrainka Brandon Branch.

Following registration and coffee, all attended the Divine Liturgy at the Holy Ghost Orthodox Church, with Father Roman Bozyk — Chaplain and Lecturer at St. Andrew's College, Winnipeg as guest minister. The Choir from the Ukrainian Orthodox Cathedral of St. Mary The Protectress of Winnipeg, under the direction of Irene Melnyk, added to the beauty of this special service.

Conference Co-ordinator Gladys Worthington of Brandon welcomed all to the dinner. The hall was beautifully decorated and highlighted the 100th Anniversary of the arrival of the first Ukrainian settlers in Manitoba, the 65th Anniversary of the U.W.A.C. and Canada's 125th Birthday.

Sonya Bejzyk, Manitoba President, presided over the Banner presentation which was followed by the singing of the U.W.A.C. Hymn. Vera Pestyk, Acting President of the Brandon Lesia Ukrainka Branch, extended a welcome to all present.

Following dinner, greetings were extended by Mayor Richard Borotsik, Father Roman Bozyk, and Al Bobyk (Secretary, Holy Ghost Ukrainian Orthodox Church). Sonya Bejzyk brought greetings from the national office and spoke of her work as Pro-

Continued on page 22

Brandon Hosts Conference
continued from page 21

vincial President. Visiting members also brought greetings to the District.

The Rossburn Cymbaly Ensemble, a group of young performers under the direction of Mr. Joe Senko, delighted all present with their toe-tapping musical talents.

Guest speaker "Promin" Editor Olena Hryn spoke of the importance of preserving and promoting our language, culture and traditions. Olena was introduced by Olga Kowalchuk, 1st Vice-President.

Vera Pestyk spoke of the need for organizational and scholarship funds. The Branches and members responded generously.

The session concluded with various announcements, expressions of appreciation to the hosting Branch and the singing of the Ukrainian National Anthem.

A fellowship hour brought this wonderful day to a close. The Lesia Ukrainka, Brandon, chose "Joy" as the Conference theme — Joy in coming together, Joy in shared fellowship, Joy in our faith and Joy in the opportunity to preserve and enhance our Ukrainian culture and traditions.

It is true that much of the proceedings were conducted in the English language but "doing something worthwhile" has a language of its own; a language that speaks from the heart.

— submitted by Gladys Worthington
Conference Co-ordinator
Brandon.

FLEETING MOMENTS

by Lena (Hryhor) Gulutsan

Tonight I'm going to cry. Tonight my spirit haunts me. The years have rushed by before my face. They were wonderful, but, why couldn't they have been better? My friends dropped in and mentioned that Robert, that sweet child who was sitting in the front row in my classroom took his life.

It was accidental, an overdose. He was a sweet child, marching to a different drummer but with lots of potential.

I'll write it down. I'll purge myself of all this nostalgic agony. There is no shoulder to cry on, but tears can roll and dribble even more so.

Twenty-five years of teaching, my mind boggles with memories of children's innocent faces. I hear of those who drowned, got killed in car accidents, committed suicide, dealt in drugs, committed murder, died of the dread disease. Of course there are those who achieved high standards but these are the ones that hurt. Life was meant to be greater! Where have we failed?

Put on the music and let the turbulent river of life flow-on:

Oh Great Spirit
Whose voice I hear in the wind
Whose breath gives life to the word
Hear me
I come to you as one of your many children
I am small and weak
I need your strength and your wisdom
May I walk in beauty
Make my eyes ever behold the red and purple sunset
Make my hands respect the things that you have made
And my ears sharp
To hear your voice
Make me wise so that I may know the things you have taught your children
The lessons you have hidden in every leaf and rock
Make me strong, not to be superior to my brothers
But to be able to fight my greatest enemy — myself
Make me ever ready to come to you with straight eyes
So that when life fades, as the fading sunset
My spirit will come to you without shame.

— Chief Dan George

CONSUMERS' CREDIT GUIDE

The federal department of Consumer and Corporate Affairs has published a guide for shoppers called *"Credit Card Costs"*, which provides comparative information on the costs currently associated with various credit cards.

The costs associated with credit cards are varied and complex. Some cards involve annual fees or charges per transaction, as well as interest charges. The interest rate, the date from which interest is computed and other aspects of interest calculation vary from card to card. To identify the lowest-cost credit card, individuals should also take into account their purchase and payment habits. Consumers may also consider lower-cost credit alternatives such as credit and personal loans.

"Credit Card Costs" contains updated information as of September 1, 1992 and copies of the publication are available from your nearest office of Consumer and Corporate Affairs Canada.

CREDIT CARD FACTS

- There are an estimated 47 million credit cards in circulation in Canada. This works out to 2.3 cards for every adult Canadian over the age of 18.
- Of all credit cards used in Canada, over 24 million are VISA or MasterCard, 15 million are cards issued by large department stores and 3 million are gasoline cards. Other cards such as American Express and enRoute as well as cards issued by smaller financial institutions and retail stores constitute the remainder of credit cards in circulation.
- The total number of VISA and MasterCard in circulation more than doubled in the decade from 1981-1991: from 12 million to 24.3 million.
- In the past three years nearly 5 million new VISA and MasterCards were issued.
- The volume of sales on VISA and MasterCard was $40 billion in 1991; as compared to $11 billion in 1981.
- Approximately half of the volume of sales of major department stores is charged to their in-house credit cards.
- At the end of April 1992 Canadian consumers owed an acccumulated outstanding balance on VISA and MasterCard credit cards of $11 billion.

— Information provided by Consumer and Corporate Affairs

DIARIES FROM INTERNMENT CAMPS

The Canadian Institute of Ukrainian Studies Press at the University of Alberta has published the book **"In the Shadow of the Rockies: Diary of the Castle Mountain Internment Camp 1915-1917,** edited by Bohdan S. Kordan and Peter Melnycky.

This is an important work in the history of Ukrainians in Canada. It is the first book devoted to a little-known aspect of the Canadian government's actions during the First World War — the internment of approximately 8,600 civilian non-combatants, most of them Ukrainian, between 1914 and 1920.

This book presents the complete text of the diary kept by guards at Castle Mountain, Alberta, one of the internment camps established by Canada during the war. The diary is annotated by the editors who describe in detail the conditions in which internees lived and many dramatic incidents (such as escapes and court-martials) that were part of the camp experience.

Continued on page 24

Diaries

continued from page 23

The editors are both professional historians with considerable experience in Canadian studies. Bohdan Kordan teaches politics at Grant MacEwan Community College in Edmonton and has edited a number of books on Canadian government policies toward ethnic minorities. Peter Melnycky is a research historian with the Alberta Historic Sites Service and has written extensively on the culture of early Ukrainian settlers in this country.

Cost of the book is $34.95 plus GST. It can be ordered through the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 352 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E8 or call (403) 492-2972.

HEALTH

ON HEALTH AND WELFARE

Have you ever thought of, or are you thinking of, changing your physician... or have you done so in the last five years?

In discussions with people on this subject we found the reasons put forward for changing physicians is not incompetence, but rather because of the doctor's manner, insensitivity, or lack of respect for their views.

Communication and the human spirit can be as important to healing as medicine. Here is an example of one such incident, out of hundreds of such examples of insensitivity:

A woman waited almost two hours at her doctor's office for a breast biopsy report. Finally, she was informed the biopsy was negative; she did not have cancer. However, as she was leaving, the nurse said there had been a slip-up and the biopsy was positive after all.

The woman asked to speak to the physician but was told he was behind schedule and would be unable to see her. She would have to make another appointment with the same doctor in order to know the seriousness of the positive outcome of the test and she would have to wait...

In the meantime, what would this woman be doing? In all likehood, worrying. What does this do to the immune system?

Depending on the body and the person, it can cripple it to the extent that you will actually become unwell or ill, because the illness is all you are thinking about. This illustrates how poor communication, rather than poor treatment, is a basis for complaint.

Another example: *Consider a woman who developed a chest cough. Her physician put her through a battery of tests which indicated she had cancer and had about 60 days to live. The patient immediately became depressed, stopped eating, and in little more than a week, lost 18 pounds. When she consulted another physician, she was told that some cancer patients live inexplicably longer than their doctors predict, so he never speculated on deadlines, but rather focuses on providing the best treatment.*

Then he introduced her to someone who recovered from a similar condition. The woman showed dramatic improvement and her chances of living longer were dramatically improved.

There are many documented cases where negative predictions were turned about by the patients themselves. The reasons have less to do with biology than with the human spirit, which may be the greatest healer of all.

— submitted by Ollia Waverick
Surrey, B.C.

100-ЛІТТЯ ГАФІЇ ЯНІШЕВСЬКОЇ
1892 — 2-го ЧЕРВНЯ — 1992

У суботу 6-го червня 1992 року, з нагоди 100-літніх уродин пані Гафії Янішевської, що походить з родини Зваричів, в Українській Православній Катедральній громаді м. Едмонтону проходило гостинне прийняття та вшанування Ювілятки — воно розпочалося з відслуження молебня за її здров'я, що завершив Преосв. Архиєпископ Владика Іван при сослужінні настоятеля Катедри прот. о. М. Равлюка, о. Тараса Удода та дяків Андрія Мельничука і Романа Бойка. Велике число присутніх — ближчої та дальшої родин, приятелів, членок відділу Союзу Українок Канади при Катедрі і членів Катедральної громади додали до цієї небуденної оказії велику урочистість та родинну теплоту.

Після цього всі перейшли до Катедральної авдиторії, що була гарно прибрана живими квітами, які також знаходилися на столах, разом із розписаними до 100-ліття Ювілятки восковими свічками та цукерками. На стінах були розвішані двомовні привіти „На многії літа — 100-ліття". В додатку, там знаходилися відповідні фотографії з родинного життя Ювілятки від 1900 року аж по сьогоднішні дні, знимки про різноманітну громадську працю, грамоти відзначень за всі її роки праці і активної діяльності, а для дитячих забав порозвішувані повітряні кульки.

Ось в такій урочистій авдиторії проходив святковий обід, що був поданий членами відділу при Катедрі та формальна частина програми, якою керувала внучка Гафії Янішевської пані Елеонора Дженис-Ґашперик. Вона розпочала її словами „Слава Ісусу Христу" та привітала Преосв. Владику Івана, о. М. Равлюка і добр. Равлюк, о. Т. Удода і добр. Удод, Ювілятку, почесних гостей, родину і представників організацій, що прибули на це свято, яке родина влаштувала у честь „нашої баби", а також вказала, що кожна людина переживає важливі родинні моменти, але такий момент як 100-ліття, то вже виїмковий, — особливо для „нашої" родини. Бо на цьому святі одночасно знаходяться п'ять поколінь, які зібралися всі разом, щоб спільно відсвяткувати та вшанувати бабу, пригадати з її життя цікаві моменти і подякувати Богу, що дав „нам Бабу і Нас бабі". Після виступу предсідниці, о. М. Равлюк промовив молитву, а Владика Іван поблагословив страви.

По обіді п. Елеонора представила гостей головного столу, а це: Василя і Марію Дженис, 95-

літню сестру Анну Грегорі, Ювілятку, Марію Ткачук, о. Равлюка і добр. Равлюк, Преосв. Владику Івана, о. Т. Удода і добр. Удод, Володимира і Іванну Дженис та саму себе, керуючу програмою. Також вона із смутком повідомила, що на цьому святі, при головному столі мала сидіти 97-літня сестра Ювілятки, пані Параня Сламандик яка упокоїлась місяць перед тим.

Далі були заслухані виступи з привітаннями: голови громади Св. Івана п. Ю. Загарія, який розповів про початки громадського життя пані Гафії та її покійного чоловіка Йосипа; про те, що вони були одними з дванадцятьох родин-гуртка, які у 1923 році у м. Едмонтоні стали його основоположниками і тому за довголітню працю у цій громаді нагороджено Ювілятку почесним членством Катедральної громади.

Голова відділу СУК при Катедрі пані М. Фербей, яка привітала тих, хто прибув на це свято і вказала, що пані Гафія є однією із чотирнадцятьох засновників відділу при Катедрі, яка ще продовжує жити і яка довгі роки очолювала різні комітети та була головою відділу. За всі ці заслуги нагороджено її званням почесної членки та голови. ☞

Від провінційної екзекутиви Союзу Українок Альберти з привітаннями виступила п. Карла Козак, а від крайової управи Союзу Українок Канади був зачитаний письмовий привіт пані М. Воронюк, яка пізніше змогла прибути і особисто поздоровити Ювілятку.

Потім слідував привіт від Преосв. Архиєпископа Івана, який особисто від себе, і від Консисторії Української Православної Церкви Канади побажав Ювілятці доброго здоров'я, відзначив її активність в громадськокультурнім та релігійним житті української громади Канади, пригадав, що українському жіноцтву-піонеркам належиться признання за добре виховання дітей, внуків та правнуків нашої громади і прочитав від Консисторії Церкви, за підписом Митрополита Василія присвячену їй грамоту за працю для добра Церкви.

Також від Катедральної громади виступив прот. о. М. Равлюк, що згадав декількими словами про працю Ювілятки, яка постійно цікавилася справами церковно-громадського життя цієї громади і відзначалася своєю жертвенністю на різні справи та установи Церкви і побажав їй міцного здоров'я та довгих років життя.

Слідуючим від родини Ювілятки був найстарший внук Баби пан Нестор Ткачук, який привітав гостей та висловився від імені всіх присутніх внуків і тих, що не змогли прибути такими словами: „В її сім'ї було п'ятеро дітей: Марія, Іван, Володимир, Василь, Юлія (яка упокоїлась у 1948 році), а так тепер до цієї родини прибавилося 11 внуків, 17 правнуків, 3 праправнука, одному з яких один рік...Дім Баби завжди був відкритий для нас всіх...і тому сьогодні, ми чуємося щасливими, що є нагода передати Бабі свої слова, виразити нашу любов за все те, що вона зробила для нас та вшанувати нашу Ювілятку". Після цього весь зал встав.

Далі приступили до прочитання письмових привітів-побажань державних провідників, які читали Норма Дженис та Дефні Ткачук, а це від: Королеви Єлисавети, генерал губернатора Канади дост. Р. Гнатишина, прем'єр-міністра Канади Б. Малруні, лейтенант-губернатора Альберти дост. Ґ. Товерз, прем'єра Альберти дост. Д. Гетті, лідера опозиції Альберти дост. Рий Мартин, майора Едмонтону пані Раймер, лейтенант-губернатора Саскачевану Савелі Федорук, прем'єра Саскачевану Р. Романова.

В додатку, два останніх привіти надійшли від державних керівників Саскачевану тому, що одна із родин Янішевських-Ткачуки, довші роки проживають у Саскатуні і є довголітніми приятелями лейтенант-губернатора Саскачевану Савелі Федорук, прем'єра Саскачевану Р. Романова та його дружини Елеонори, що походить з родини Бойковичів-Залізняків.

Після були прочитані додаткові поздоровлення від родин і приятелів, що не змогли прибути, а від свого імені та її родини висловилася добр. Ольга Бойчук, яка прочитала привіт-признання за різноманітну працю заслуженої Ювілятки.

Далі слідувала розважальна частина програми, що підготували внуки та правнуки Баби, де виступили: внук Роман Ткачук, який написав і виконав на гітарі композицію до її 100-ліття, в якій говориться про працю та відданість Ювілятки, Скат Дженис, соло на фортепіяні виконав композицію „Танці-Вовки", Михась Ґач приграв на кларнеті, а Йорданія Ґашперик проспівала, відповідно до оказії, пісню "Unforgetable You".

Також від родини виступила дочка Ювілятки Марія Ткачук. Вона привітала присутніх, коротко пригадала про початки громади і розбудову церкви в м. Едмонтоні, перші богослуження, співи, програми, з'їзди в інституті Грушевського та „коли її родичі, а особливо Мама „вела за руку" для того, щоби навчити своїх дітей всього потрібного і"...тому ми виростали в атмосфері, коли треба було навчатися, а не нарікати та сміливо брати обов'язки і виконувати їх. Ось за всі ці переживання, за те, що наша родина Зваричів з околиці Січ-Коломия, Вегревиль всі роки жила в згоді та за те, що наш дім був центром в Едмонтоні — ми вдячні Мамі. Тепер Вона перебуває в домі опіки старших з поганим фізичним станом здоров'я, прикута до крісла, але читає всі журнали та часописи...до недавна переписувалася з рідною з Краю і хоч не все чує, що відбувається та говориться, але добре розуміє всі ці справи". А на закінчення цієї промови пані Марія Ткачук подякувала тим присутнім, з якими проходила Мамина молодість та її робочі роки.

Після цього слово взяв Михайло Дженис, який вказав, що на цьому святі не можна не згадати про чоловіка Баби, Діда Янішевського, який у 1903 році з 1-ю групою отців Василіян — о. Філяс, о. Дидик і о. Стоцький був направлений Митрополитом Шептицьким до Мондер, провінції Альберти і серед яких він був знаний як брат Єремія та як фаховий будівничий, де у 1907 році залишив монастир, а три роки пізніше одружився з Гафією, з родини Зваричів. Він вже був відомий як столяр-будівничий, який збудував багато українських православних і католицьких церков в провінціях Альберти та Саскачевану, а також

розробляв проекти (рисунки, кошториси) шкіл, готелів, домів, торговельних будинків і т. п..

Далі, в совїй промові, виступаючий підкреслив, що найкращим подарунком для Баби, покійного Діда та цілої родини буде створення "Living Memorial of Our Family Tree", церемонія якого проходила ввечері на площі села Спадщина, де сини Гафії — Володимир, Василь та Іван (думками з ними, бо на цей час, із-за нещасного випадку, він знаходився у шпиталі) посадили дуба, що символізував працю піонера-столяра-будівничого. А дочка Марія — липу, що була символом любові, яку Баба передавала своїм дітям, внукам, ближній і дальшій родині та всій українсько-канадській громаді, яка цього року відзначає 100-річчя перших українських поселенців у Канаді.

А на завершення ювілею, предсідниця як від свого імені, так і цілої родини Ювілятки висловила вдячність Богові, що він подарував Ювілятці довгі роки життя, подякувала Владиці Іванові за врочистий молебень та слово-признання на обіді, о. М. Равлюкові і о. Удодові за участь, дякам А. Мельничукові і Р. Бойкові за прикрасний спів, відділові СУК при Катедрі за смачно приготовлений обід, і всім присутнім, що звеличили це родинне свято, а Іванні Дженис висловила спеціяльну подяку за плянування та координацію праці, що була пов'язана з тим святом, та за догляд Баби всі ці роки. Пізніше о. Тарас Удод промовив молитву а всі присутні заспівали Ювілятці „Многії Літа", „Де згода в родині" і розкраяли торт, що спеціяльно був приготовлений до цього ювілею. При каві і перекусці солодкого, присутні переглядали виставки-фотознимок та вели розмови, пригадуючи минуле.

Побажаємо нашій Ювілятці доброго здоров'я, Божого Благословення та згадаємо поему Романа Ткачука „Любов — вічність".

діти — син Іван і невістка Юнис,
син Володимир і невістка Іванна,
син Василь і невістка Марія,
дочка Марія

ЦІКАВІ МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІННІПЕҐ, МАН.

У четвер 10-го вересня відбулися місячні збори Союзу Українок Канади, відділу ім. Лесі Українки в Вінніпезі.

Цікавою була доповідь попередньої голови відділу, п. Анастасії Міщук „Про мої враження з відвідин України".

Зараз теми таких доповідей є надзвичайно поширеними, про поїздки в Україну ми досить часто читаємо і в часописах. Та те, про що розповіла п. Анастсія, було не ординарним. Воно було цікавим для присутніх членкинь. Бо, як жартома і довірливо, цілком „по-домашньому" вона сказала: „Я розповім Вам про свої враження. Але, нагадаю, що перед вами тут стоїть і не політик, і не державний діяч".

Отже, Анастасія з Дмитром, своїм чоловіком, гостили у його рідних, на Волині. Так склалися обставини, що застали там вони сумну подію: померла старша сестра Дмитра, бл. п. Марія. Як відбувався Чин похорону, як одягнена була покійна, — як провадилася Заупокійна служба в церкві — про це також розповіла Анастасія.

Звичайно, було ще багато мандрівок, гостювань в Західній Україні; відвідання історичних місць, цвинтарів, музеїв, театрів. Коротко вона зупинилася на відвіданні членкинь Союзу Українок Буковини (в Чернівцях), розповіла їм про працю свого відділу, послухала їх проблеми і досягнення. Також не дивно, що і поради змогла їм подати, бо не один рік праці має в проводі керівництва. Передала для відділу подарунок від себе, книги: „Видатні жінки України", „Історія України", „Симон Петлюра", журнали „Промінь", часописи „Український Голос", „Вісник". Для рідних на Волині, залишила примірники „Біблії", три-томову книгу „Сини Землі", „Історію України". Перечислювати назви цих книг, забираю місце і час ваш з думкою про те, що це є порада тим, хто збирається в Україну — подарувати такі книги. Це благородне діло, нести в Україну те, чого зараз бракує — знати свою справжню історію.

Приємно було бачити, як уважно слухали її, задавали питання, дискутували. Дійсно, вона не політик, але як підмітила, що люди в Україні (робітники, селяни, чи інтеліґенція), більшість їх — вірить в поступовість політики Леоніда Кравчука. І якщо дехто вбачає не такі швидкі темпи, як хотілося би, то що ж, — головне, змагати до мети, багато працювати і викорінювати стару комуністичну систему.

Таку свою думку склала не політик, а проста українська жінка, народжена в Канаді, але яка зуміла зберегти і в собі, і дітях своїх **своє українське єство.**

Людмила Павенська

ГРОМАДСЬКА НАГОРОДА ПАНІ МАРІЇ ЦЬОНІ
БЛЕЙН ЛЕЙК, САСК.

Марія Цьона отримала громадську нагороду ("Citizens Award") за свою багатогранну працю в розбудові громадського життя в Блейн Лейк. Грамоту пані Цьоні вручив посол Мирон Ковалевський на величавому бенкеті.

Пані Цьона приймала участь в канадських організаціях, таких як „Комюніті Леділс Клюб", "Daughter of Empire", „Червоний хрест", „Дім та школа". Багато приклала зусиль до видання 50-літньої історії м. Блейк Лейк.

Пані Цьона активна в своїй православній церкві і в Союзі Українок Канади.

Вона вчителька, любить працювати з дітьми. Вона вчила недільну школу, вчила і вчить в Рідній Школі. Вона дбає про українську мову і культуру. Писанки, вишивки, українська кухня — про це все вчить пані Цьона часто в своїм домі, а часом і в інших містах поза Блейк Лейк, як в Свифт Корент і інші.

Народилася Марія в домі Федора і Анни Колин в Бедфорд. Тут закінчила середню школу, а в Саскатуні — вищу.

Учителювала в околиці Ланкестер, в Збараж і Гефорд.

В 1938 р. одружилася з Михайлом Цьоною і разом з мужем працювала. В 1963 році вони відкрили бензинову станцію, великий гараж та ресторан. Вони виховали чотири сини і одну дочку. Всі діти мають вищу освіту.

Марія виховувала родину, вчителювала і вела ресторан, який і тепер провадить разом із сином Андрієм і невісткою Петрусею.

Муж Марії, Михайло Цьона, упокоївся в березні 1982-го року.

Пані Марія є головою провінційної управи Союзу Українок на Саскачеван, в роках 1984-1988 була секретаркою при централі Союзу Українок Канади. Вона відвідувала всі збори в Саскатуні, куди треба було їхати 50 миль.

Пані Цьона видає обіжники Провінційної Управи, в яких завжди нагадує членкам про їхнє походження та про їхні обов'язки супроти української громади.

Ми бажаємо пані Марії Цьоні кріпкого здоров'я, щоб вона і далі могла вести таку корисну працю. Її заслуги великі і ми їх цінимо. Вона одна з тих, що працюють по околицях і про їхню велику працю мало хто знає.

А. З.

ПОПРАВКА
ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК
ВЕРНОН, Б.К.

Пані Доротея Панчук дістала 50-літню грамоту в Келовна, Б.К., на з'їзді Союзу Українок Канади в жовтні 1987-го року, а не так, як було повідомлено в журналі ч. 9 за вересень 1992 р., що пані Доротея Панчук отримала 25-літню грамоту.

О. Г.

Вишиваю рушника
Різними нитками.
Там калина молода
Й ружі з солов'ями.
І барвінку синій квіт.
Кущ рясного глоду.
Український рушничок —
Символ мого роду.

Олена Плаха (учениця Гнідинської школи, Бориспільського р-ну, на Київщині, 10 років).

БОЖІ ПАСТУШКИ

(Надається на Свято св. Миколая)

ДЕКОРАЦІЯ: З боку сцени — ясла. В яслах лежить малий Ісус. Коло ясел стоять чи сидять старенький Йосиф та Марія. (Якщо можливо — коло ясел звірята). Повісити зрібну зірку.
(Це має бути німа сценка).
ДІЄВІ ОСОБИ: 4 Ангели і 4 Пастушки.
СТРОЇ: Йосифа і Марію одягнути так, як ми бачимо на Різдвяних картках чи подібно.
Ангели — Довгі білі сукні, крила, срібні пояси, а на голові срібні віночки.
Пастушки — Просте убрання, або нехай будуть українські пастушки — одяг може бути гуцульський. В руках довгі палиці.

(За сценою чути голосні дзвіночки... Входять Ангели співаючи колядку „ДИВНАЯ НОВИНА"). По цім розмова...

АНГЕЛ 1: Радісна новина ввесь світ звеселила
Цю країну, срібна зірка
Ясно освітила.
АНГЕЛ 2: (до людей) Мир і спокій добрі люди,
Хай добро тут з Вами буде!

(Входять Пастушки, розмовляють між собою. Побачивши Ангелів здивовані — зупиняються)

ПАСТУШОК 1: (до людей) Добрі маємо новини,
Для дорослого й дитини.
Ввесь світ нині звеселився,
Бо Син Божий народився!
ПАСТУШОК 2: В Вифлеємі народився,
Від Марії воплотився,
Ісус Христос, Дитина Божа,
Красна, мов та квітка гожа!
АНГЕЛИ: (разом) Знаємо це добрі люди!
Бо ми є слуги Божі!
АНГЕЛ 3: Я дізнатись хочу дуже,
Хто такі ви, милі друзі?
ПАСТУШОК 3: Ми маленькі пастушки,
Що пасемо овечки!
АНГЕЛ 4: А звідкіль? З якого роду?
ПАСТУШОК 4: З українського народу.
АНГЕЛ 1: Гарний є, як Божий рай,
Український рідний край.
А хто Вам сказав новину,
Про Вифлеємську долину?
ПАСТУШОК 1: Як Ангели заспівали,
Ми всі зараз про те знали.
До яскині поспішаєм,
Богові поклін складаєм.

(В цей час Пастушки підходять до ясел і вклоняються. Ангели також підходять до ясел і стають проти Пастушків)

АНГЕЛ 2: Тепер скажіть, хто що бажає,
Хай Ісусик теє знає!
ПАСТУШОК 2: Я бажаю щастя й долі,
Своїм родичам, батькам,
Своїм сестрам і братам й
українським діточкам!
ПАСТУШОК 4: Щоб талан Бог дав у руки,
Тай охоту до науки, —
Я Ісуса ще попрошу,
Щоб нам вдачу дав хорошу.
Добре серце відчувати,
Й бідному допомагати.
ПАСТУШОК 3: Дай Боже щастя і свободу,
Єдність, мир і добру згоду!
ПАСТУШОК 1: Сили і добра бажаю,
Для нашого краю!
Нам Син Божий допоможе,
Правда кривду переможе!
АНГЕЛ 1: Станеться по Вашій волі,
Ще діждете щастя й долі.
АНГЕЛ 3: Живіть в мирі,
Добрі люди,
Хай Господня ласка,
З вами завжди буде!
АНГЕЛ 2: (здіймає руки догори)
Вислухай їх просьби, Боже!
ВСІ: (Колядують якусь Колядку)

(Цим кінчається ця п'єса. Якщо бажаєте можете щось додати чи відкинути, відповідно до Ваших дітей чи вимог)
СЛОВО СВ. МИКОЛАЯ і роздача подарунків.

Кінець

Склала Анастасія Міненко (1990)
(За Юрою Шкрумеляком) Вінніпеґ, Ман.

ЗІГРІЙ КАЛИНУ ПІД ВІКНОМ

(Поетичні твори дітей Гнідина, Бориспільського району, на Київщині). В цьому числі подамо кілька віршів.

Матеріяли до редакції прислали УПЛДМ ім. Леоніда Глібова.

СИНИЧКИ І ГОРОБЧИК

Синички-лісовички
На гілках співали
Тут горобчик прилетів —
З ними гопака заввів.

Наталя Ряба
9 років

ХХХ

З листя калини
В діброві
Осінь зробила
Букет кольоровий.
Небо пригорнуло журавлів,
Явір літо бабине зустрів.
Знак питання ставить
Дощик на вікні.
Осінню так гарно
Й сумно мені.

Віктор Мельник
10 років

ДОЩ

Дощу осіннього я не любив,
Холодним серцем студить він природу.
З дерев листки зриває без жалю,
Їх вітром кидає в холодну воду.

Я літній дощик радісний люблю,
Що напуває соняшник і жито.
З його веселки я вінок зроблю,
З краплинок — веселі квіти.

Ніна Рій
10 років

ДОЩИК

В шибку дощ колючий стука,
Тарабанить і гримить.
Дощ осінній, просто злюка,
Не вмовкає ні на мить.

Вже набрид мені дощисько,
Сонця лагідного жду.
Знов на небі хмари низько
Й дощ холодний у саду.

Марина Стрілько
8 років

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

БЛ. П. МАРІЯ ЧИЖОВСЬКА

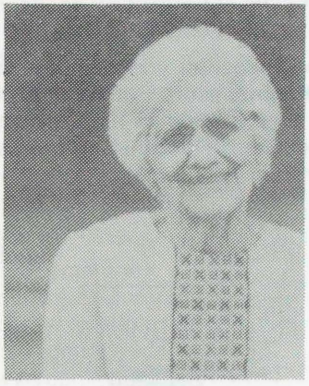

В Першу річницю смерти моєї дружини **Марії Чижовської** в її пам'ять дарую $25.00 на журнал „Промінь". Марія Чижовська упокоїлась 11-го жовтня 1991 року, а 15-го жовтня о. Ломашкевич, о. Стеценко, вся наша родина і приятелі відпровадили її на місце вічного спочинку, де нема ні болю, ні журби, а спокій вічний!

Дружино моя, я тебе не забуту поки життя мого стане!

Спільний друг життя нашого
Петро Чижовський.
Норт Бетлефорд, Саск.

———————

Замість квітів на могилу мого дорогого мужа, бл. п. **Василя Матійовського,** який відійшов у вічність 21-го листопада 1977-го року, даруємо $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок у його пам'ять.

дружина Анна з родиною
Овкбирн, Ман.

———————

Манітобська Провінційна Екзекутива дарує $25.00 на пресовий фонд журналу „Промінь" як нев'янучий вінок на свіжу могилу **Івана Воронюка.**

Голові центральної управи Союзу Українок Канади і всій її родині висловлюємо щирі співчуття.

Соня Бейзик — голова
Галя Лясько — касирка.

Замість квітів на могилу бл. п. **Анелі Стратійчук,** котра упокоїлась 16-го липня 1992 року на 89-му році життя, посилаємо пожертву на журнал „Промінь" — $25.00.

Анеля Стратійчук була членкою-основоположницею першого Жіночого Товариства ім. Марії Маркович в Канора, Саск. На протязі 66 років праці в Товаристві вона працювала в Централі, Провінційній управі, а найбільше таки в своєму відділі.

Вічна їй пам'ять!

Ґеня Ортинська — голова
Бернис Гладун — секретарка
Канора, Саск.

———————

В першу річницю смерти нашого дорогого мужа, батька і дідуся, **Якима Мендика,** який відійшов у вічність 5 листопада 1991-го року, в його пам'ять даруємо на пресовий фонд журналу „Промінь" — $50.00, як нев'янучий вінок на його могилу.

Вічна йому пам'ять!

дружина Софія,
дочка Соня з родиною.
Тандер Бей, Онт.

———————

В незабутню пам'ять нашої довголітньої членки СУК, відділу ім. Л. Українки в Давфин. Ман., яка упокоїлась 17-го серпня 1992 р., проживши 88 років, бл. п. **Анастасії Ґонець,** відділ дарує $10.00 на пресовий фонд журналу „Промінь".

Засмученій родині висловлюємо наше щире співчуття, а покійній — Вічна пам'ять!

Марія Білоус
секретарка.
Давфин, Ман.

———————

У світлу пам'ять наших дорогих незабутніх родичів **Петра і Парані Ткачик** (батько упокоївся 2-го липня 1984 року, мама — 14-го листопада 1984 року) даруємо $25.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на їхні могили.

Вічна їм пам'ять!

дочка Анна з мужем
Василем Кіндрачук
Єлов Крік, Саск.

БЛ. П. ГРИГОРІЙ РАДЧЕНКО

У світлу пам'ять незабутнього мужа і батька, блаженної пам'яти **Григорія Радченка,** який несподівано відійшов від нас 20-го лютого 1992 року, складаємо, як нев'янучий вінок на його могилу, пожертву $50.00 на пресовий фонд журналу „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

засмучена дружина
Оксана і діти.
Монтреал, Квебек.

В п'яту річницю смерти мого дорогого брата **Василя Буряника,** який упокоївся 28-го листопада 1984-го року в Саскатуні, дарую $20.00 на пресовий фонд „Променя" як нев'янучий вінок на дорогу могилу.

Вічна йому пам'ять!

сестра Марія Березюк
з родиною
Айтуна, Саск.

Жіноче товариство Союзу Українок Канади ім. Ольги Басарабової дуже засмучені з приводу упокоєння дорогої членки **Олени Галькевич** (упокоїлась 31-го лютого 1992 р.).

В її світлу пам'ять товариство дарує $25.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на її могилу.

Родині висловлюємо щире співчуття.

Савеля Гарах — голова,
Оля Сметанюк — референт.
Гефорд, Саск.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки в Вінніпезі дарує $50.00 на журнал „Промінь" в пам'ять двох покійних членок: **Анни Марущак** і **Марії Лободи**. Рідним — щире співчуття, а покійним — Царство Небесне!

Олена Ґерретi — *голова*
Галя Майба — *фінансова секретарка.*

У десяті роковини упокоєння нашого дорогого сина **Кенета,** якого Бог несподівано покликав в свою оселю 26 липня 1982-го року, даруємо $25.00 на журнал „Промінь" в його світлу незабутню пам'ять.

Олена і Мілько Клемецькі
(родичі)
Роблин, Ман.

БЛ. П. ВОЛОДИМИР САБАТ

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа бл. п. **Володимира Сабата** (упокоївся 20 липня 1984 роу) замість квітів на його могилу дарую на журнал „Промінь" $50.00. Покійному вічна пам'ять!

дружина Стефанія Сабат з родиною
Мелфорт, Саск.

На свіжу могилу бл. п. **Анни Скакун,** яка упокоїлась 23-го серпня 1992-го року на 86-му році життя, відділ СУК ім. Лесі Українки в Давфин, Ман., замість квітів на могилу дарує $10.00 на журнал „Промінь" в пам'ять незабутньої членки.

Мужеві Іванові і всій родині висловлюємо наше щире співчуття.

Марія Білоус,
секретарка.
Давфин, Ман.

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

U.W.A.C. St. John's Cathedral Branch, Edmonton	$100.00
Mrs. Halia Sluzar (Mississauga)	75.00
Mrs. J. Janis (Edmonton)	50.00
Mrs. O. Radczenko (Montreal)	50.00
Mrs. Stella Sabat (Melfort, Sask.)	50.00
Mrs. Edna Serediuk (Wadena, Sask.)	50.00
Dobr. P. Swyrydenko (Caledon, Ont.)	50.00
Ukrainian Museum of Canada — Ontario Branch, Toronto	50.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Winnipeg	50.00
Mr. Peter Chyzowski (North Battleford)	25.00
Mrs. E. Klemetski (Roblin, Man.)	25.00
Mrs. Olga Kuzyk (Amherstburg, Ont.)	25.00
Mrs. Dorothy Panchuk (Vernon, B.C.)	25.00
U.W.A.C. Olha Basarabova Branch, Hafford, Sask.	25.00
U.W.A.C. Portage la Prairie, Man.	25.00
U.W.A.C. Savella Stechishin Branch, Kelowna, B.C.	25.00
Mrs. A. Chucko (Surrey)	20.00
U.W.A.C. Olena Pchilka Branch, Yorkton	20.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Dauphin	20.00
Mrs. W. Dankowich (Oakville, Ont.)	16.00
Mrs. B. Karpiuk (Thunder Bay)	16.00
Mrs. L. Syrnick (Wadena, Sask.)	16.00
Mrs. Evelyn Wasylyshen (Winnipeg)	15.00
Mrs. Olesia Hlynsky (Islington, Ont.)	11.00
Mrs. M. Kostuchuk (Dauphin)	10.00
Mrs. M. Kipen (Barry's Bay, Ont.)	8.00
Mrs. J. Kostiuk (Orleans, Ont.)	8.00
Mrs. Nellie Krawchuk (Surrey)	8.00
Mr. Petro Ostapchuk (La Salle, Que.)	8.00
Mrs. J. Puskar (D'Anjou, Que.)	8.00
Mrs. A. Shlichta (Toronto)	8.00
Rev. T. Huchaniuk (Weston, Ont.)	4.00
Mrs. J. Komaransky (Grandview, Man.)	3.00
Mrs. Mary Lobay (Edmonton)	3.00
Mrs. D. Okos (Summerland, B.C.)	3.00
Mrs. Anna Rewun (Edmonton)	3.00
Mrs. Anna Romaniuk (Montreal)	3.00
Mrs. A. Smoly (Montreal)	2.00

* CORRECTIONS FROM SEPTEMBER ISSUE *

A donation in the amount of $50.00 was made by **U.W.A.C. Olha Kobylianska Branch in Chilliwack, B.C.** We mistakenly listed it as U.W.A.C. in Sardis, B.C.

Mrs. Ann Maradyn from **Atikokan, Ont.** donated $25.00 to the Children of Chernobyl Fund in memory of Rev. Boychuk. We mistakenly listed Mrs. W. Maradyn from Winnipeg as making the donation.

The above is a list of donations received and processed by **October 14, 1992**. The next listing will include those processed by **November 12, 1992.**

MUSEUM CHANGES HOURS

The Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon has extended its hours. The Museum will now be open to the public from Monday to Saturday 10:00 a.m. to 5:00 p.m. and on Sundays from 1:00 p.m. to 5:00 p.m.

For information about the Museum and its exhibits please call (306) 244-3800.

LIBRARY OF ST JOHNS UKR ORTH D-7
WOMEN'S ASSC
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7
1 Dec, 91

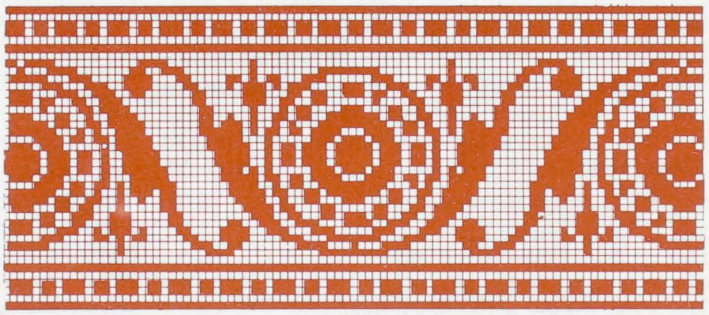

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612-24TH STREET EAST, SASKATOON, SASK. S7K 0L1 (306) 244-1188

РЕЛІГІЙНІ — **ЦІНА**

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус (FEAST DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH) Bilingual 5.00

ІСТОРИЧНІ

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка) 1.00

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська (**A HALF-CENTYRY OF SERVICE TO THE COMMUNITY)** Bilingual **20.00**

НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — 3 томи, С. Стечишин, С. Яременко, В. Ревуцький, І. Кейван (**ESSAYS FROM THE UKRAINIAN CULTURE)** Bilingual **10.00**

UKRAINIAN CANADIANA (English only) 10.00

ЛІТЕРАТУРА

НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ 5.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (English only) 8.00

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (Sheets) 3.00

UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS by Doris Elizabeth Yanda 35.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки 5.00

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 10.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ 1.00

ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, А. Данилович 5.00

РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш 1.00

ДУХОВНІ ПІСНІ 4.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ГРАМОТИ: 25-літ, Почесні, бланки грамот-можна висувати роки 1.75, 2.75, 3.00

SMOLOSKYPS 10.00

SPOONS WITH SMOLOSKYP 5.00

HASTI NOTES AND ENVELOPS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... Doz. 3.00

PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 50 cards 10.00

SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 18 штук і Tax 2.75

POST CARDS: St. Volodymyr, St. Olha, St. Volodymyr and St. Olha ..... each 0.50

VIDEO CASETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT Part I English only 20.00